

Stjórnarráð Íslands
Mennta- og barnamálaráðuneytið

PISA 2025

Kynning fyrir skóla- og frístundaráð / leikskóla- og daggæsluráð Reykjavíkur, 28.09.2026

PISA 2025

PISA
Programme for
International Student
Assessment

- Alþjóðleg könnun OECD á hæfni og getu 15 ára nemenda í **lesskilningi, vísindum og stærðfræði**.
- Markmið PISA er að meta hversu vel skyldunám þátttökuríkja undirbýr nemendur fyrir lífið.
- Könnunin er lögð fyrir á þriggja ára fresti (framvegis á fjögurra ára fresti)

PISA 2025

- Nemendur leysa prófverkefni en svara einnig viðhorfsspurningum, m.a. um **félags- og tilfinningafærni, líðan og upplifun af námi**
- Skólastjórnendur og kennarar svara jafnframt spurningum um kennslu, skólastarf og fleira
- Í PISA 2025 var sérstök áhersla lögð á hæfni og þekkingu nemenda á sviði **vísinda**.
- Í **skýrslu Menntavísindastofnunnar** er fjallað sérstaklega um niðurstöður fyrir Ísland

Þátttaka

- Tæplega 4000 nemendur úr 134 íslenskum grunnskólum
- Þátttökuhlutfall skóla á Íslandi var **99%**
- Þátttökuhlutfall nemenda á Íslandi var **83%**
- Alls tóku **91 ríki** þátt í PISA 2025 en samanburður hér einskorðast við Norðurlöndin og OECD-ríkin 38.

PISA 2025 – hvað er metið?

Vísindi	Stærðfræðilæsi	Lesskilningur
Hversu vel geta nemendur beitt vísindalegri þekkingu og rökhugsun til að útskýra fyrirbæri, meta upplýsingar og taka upplýstar ákvarðanir? Vísindi er áherslusvið PISA 2025 og ný verkefni meta hæfni nemenda til að finna, meta og nýta vísindalegar upplýsingar til upplýstrar ákvarðanatöku	Hversu vel geta nemendur beitt stærðfræðilegri rökhugsun til að setja viðfangsefni fram á stærðfræðilegan hátt? Jafnframt er reynt á hæfni til að beita stærðfræði og túlka hana til að leysa margvísleg úrlausnarefni	Hversu vel geta nemendur skilið, metið og unnið með texta til að afla sér þekkingar, ná markmiðum sínum og taka þátt í samfélaginu?

Mælikvarðar á frammistöðu í PISA

Stig á PISA-kvarðanum

-> Meðalstig þátttökulanda (eða hópa innan landa) sem gefa til kynna meðalframmistöðu

-> Hvað þýðir stigamunur á kvarðanum?

Rannsóknir benda til þess að eitt skólaár skili 14-15 ára nemendum í OECD-ríkjum að jafnaði – og gróflega áætlað – hækkun um 20 stig á kvarðanum

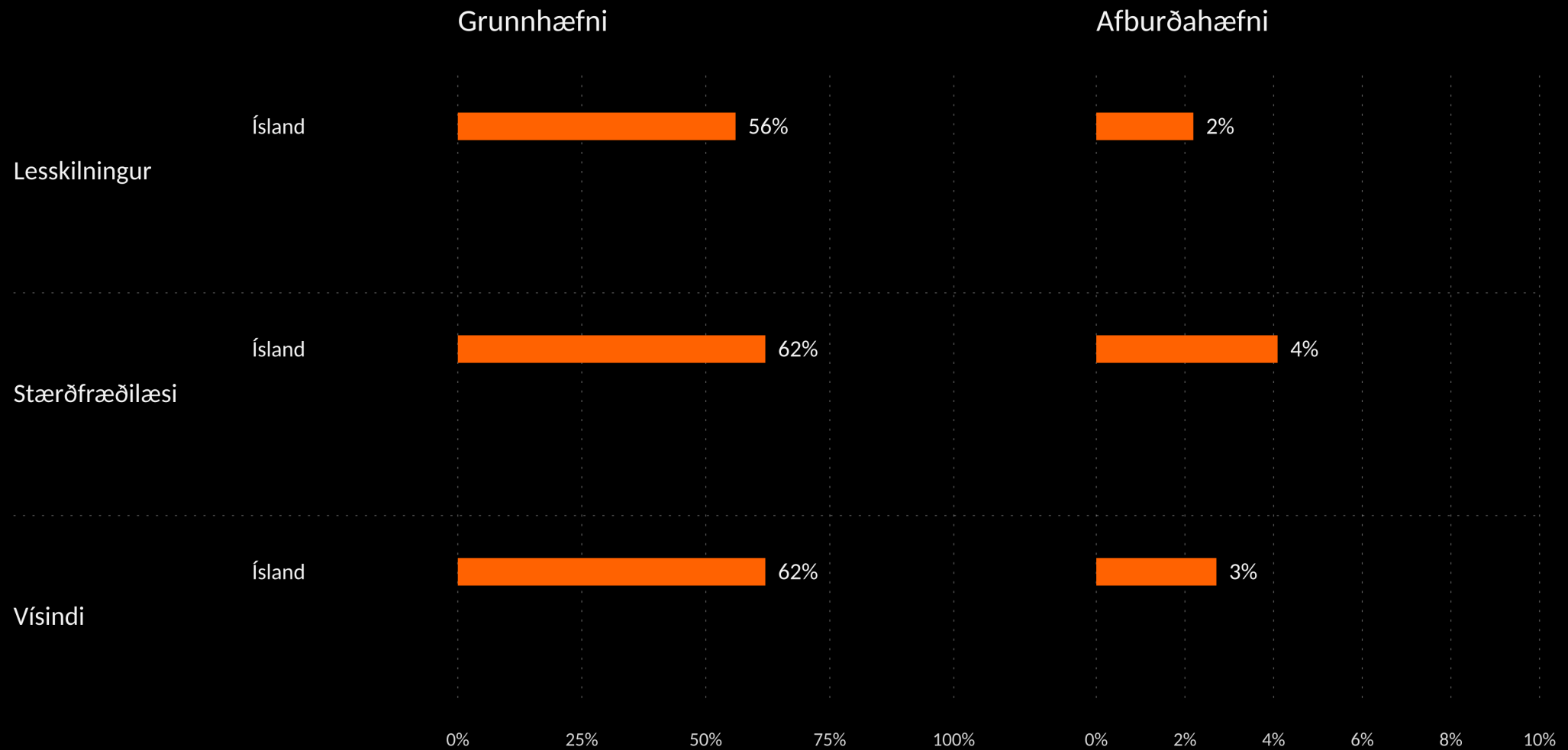
Hlutfallsleg dreifing nemenda á hæfniprep

-> Hæfniprep eru tiltekin stigabil PISA-kvarðans sem gefa til kynna hæfni nemenda sem skora innan þeirra.

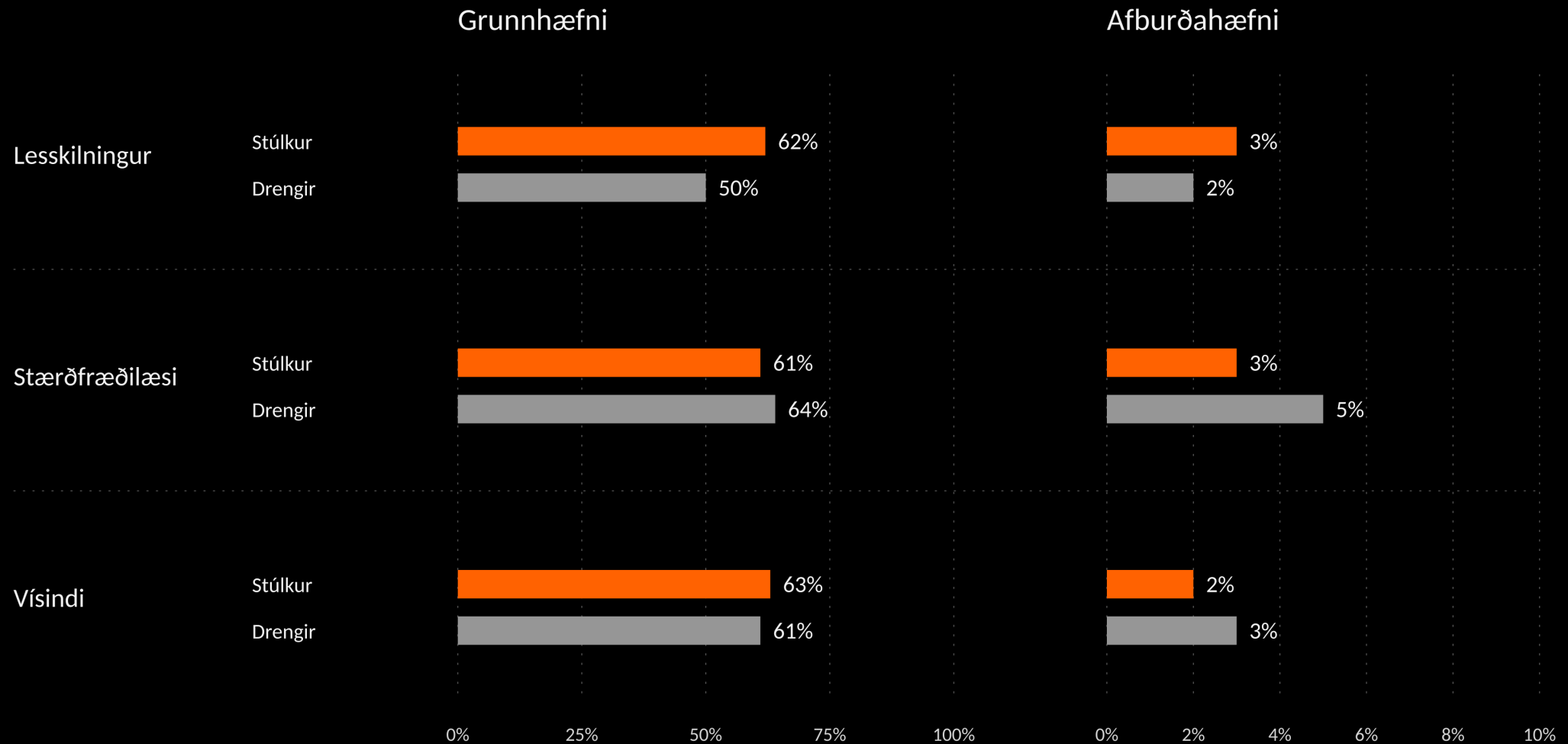
-> Hæfniprep 2 er skilgreint sem **grunnhæfni**; prep 5 og 6 sem **afburðahæfni**

Niðurstöður PISA 2025

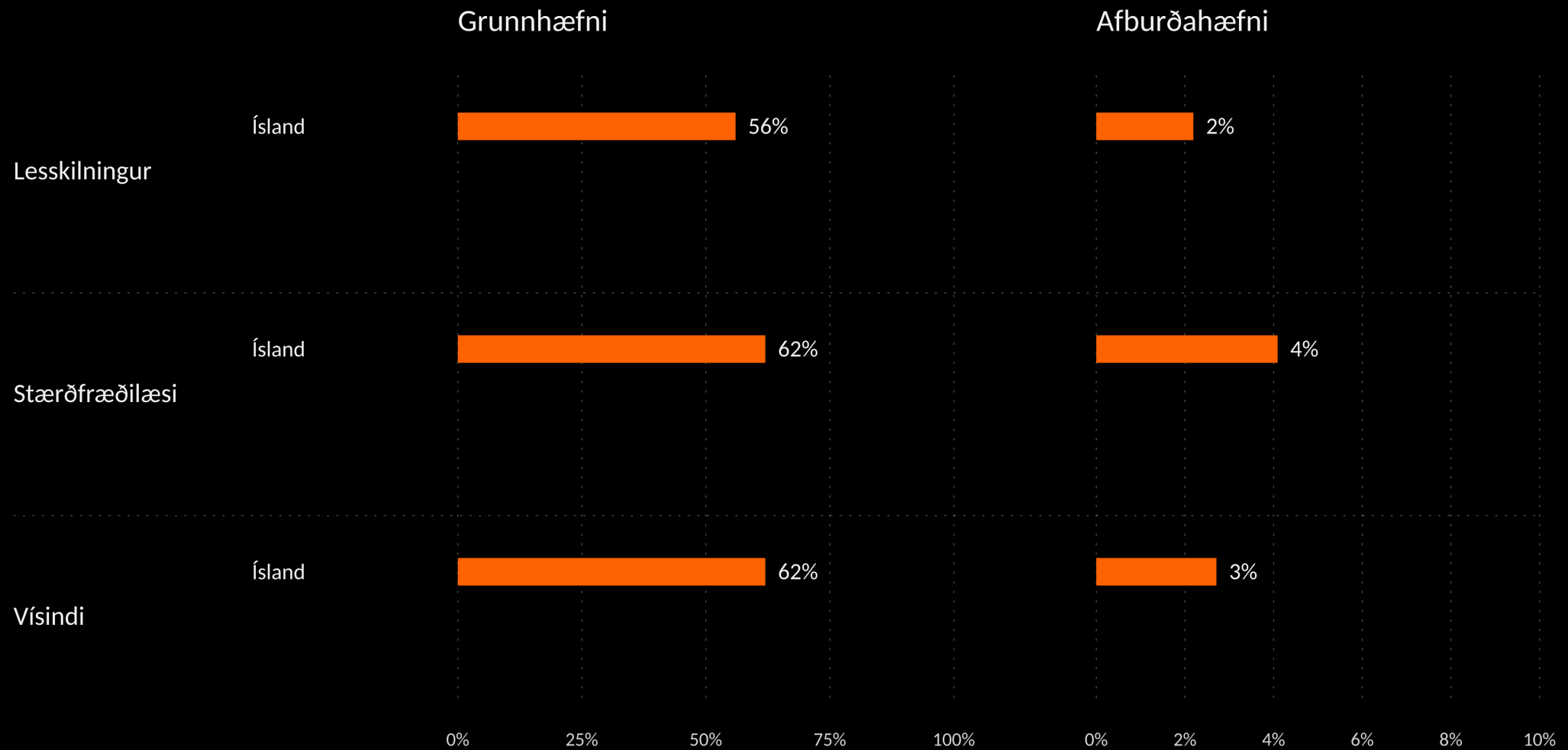
Grunn- og afburðahæfni á Íslandi

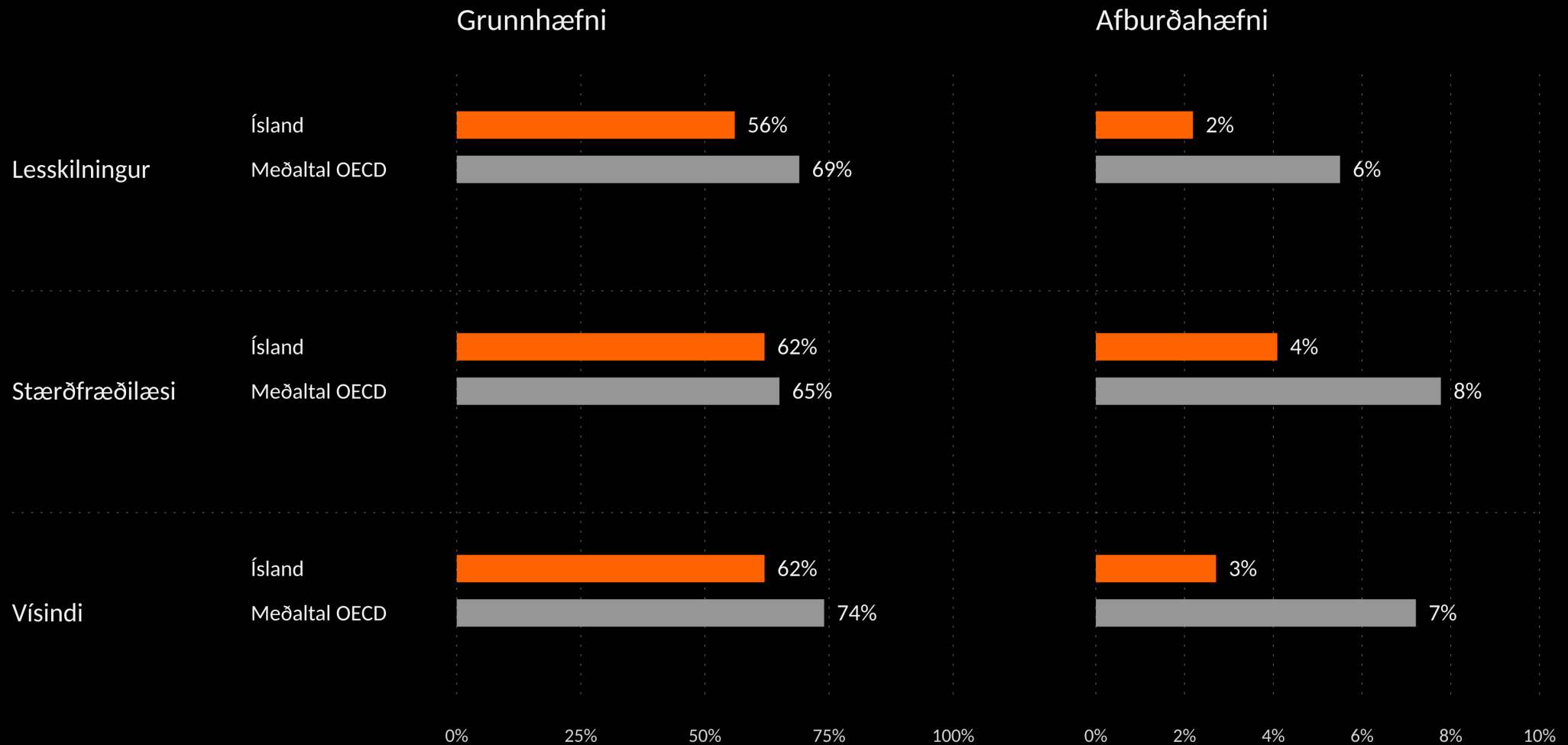
Grunn- og afburðahæfni á Íslandi, eftir kyni

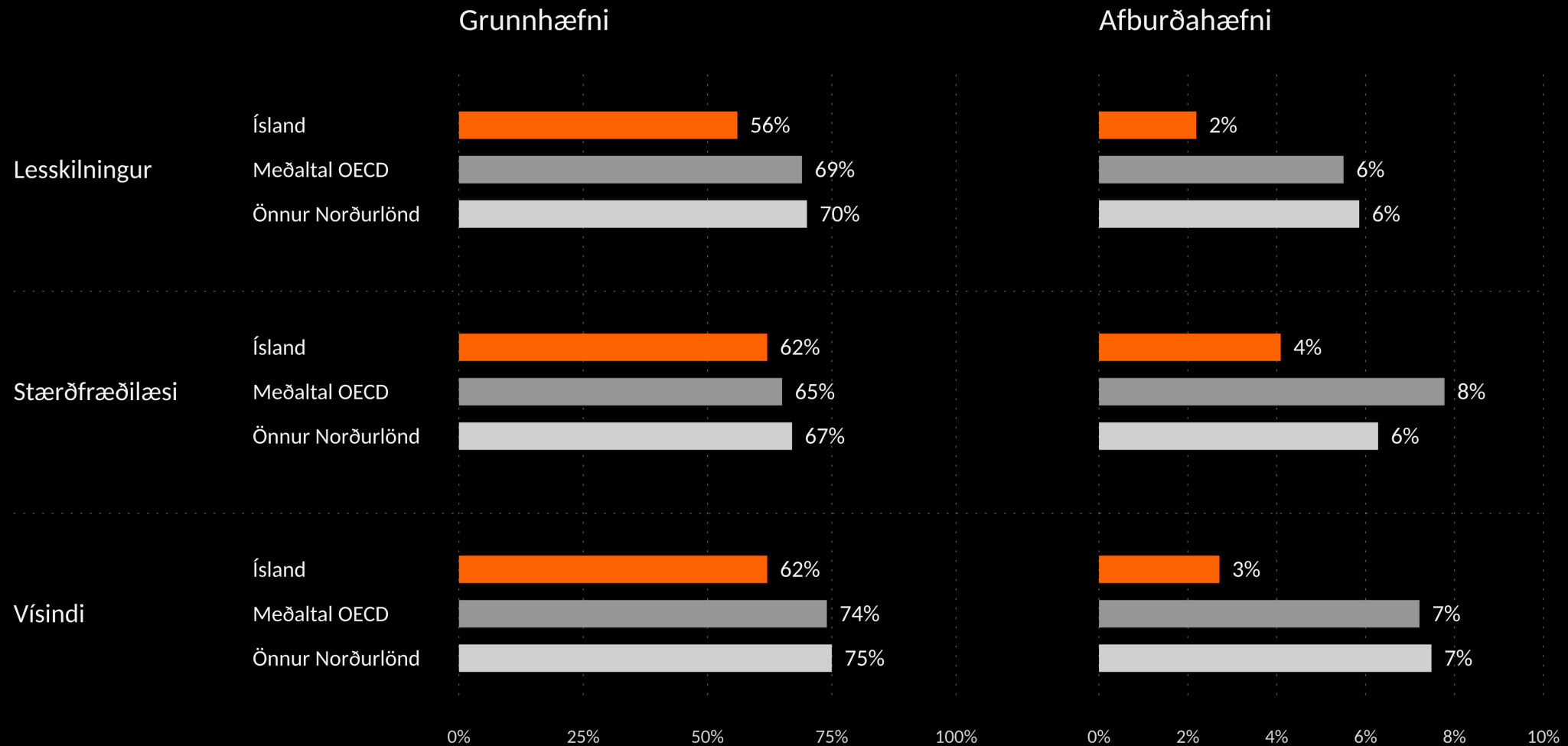
Grunn- og afburðahæfni á Íslandi

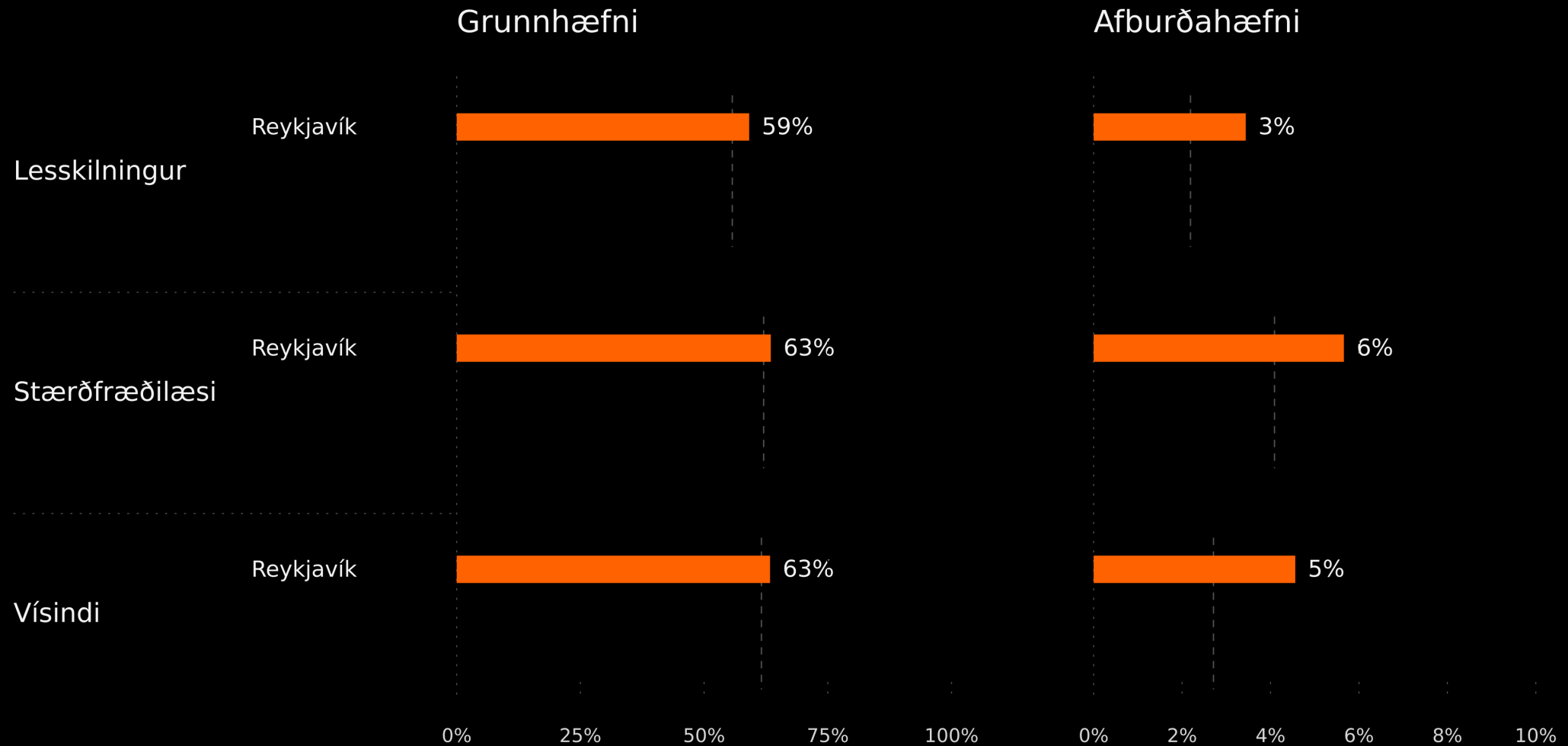
Grunn- og afburðahæfni á Íslandi, m.v. OECD

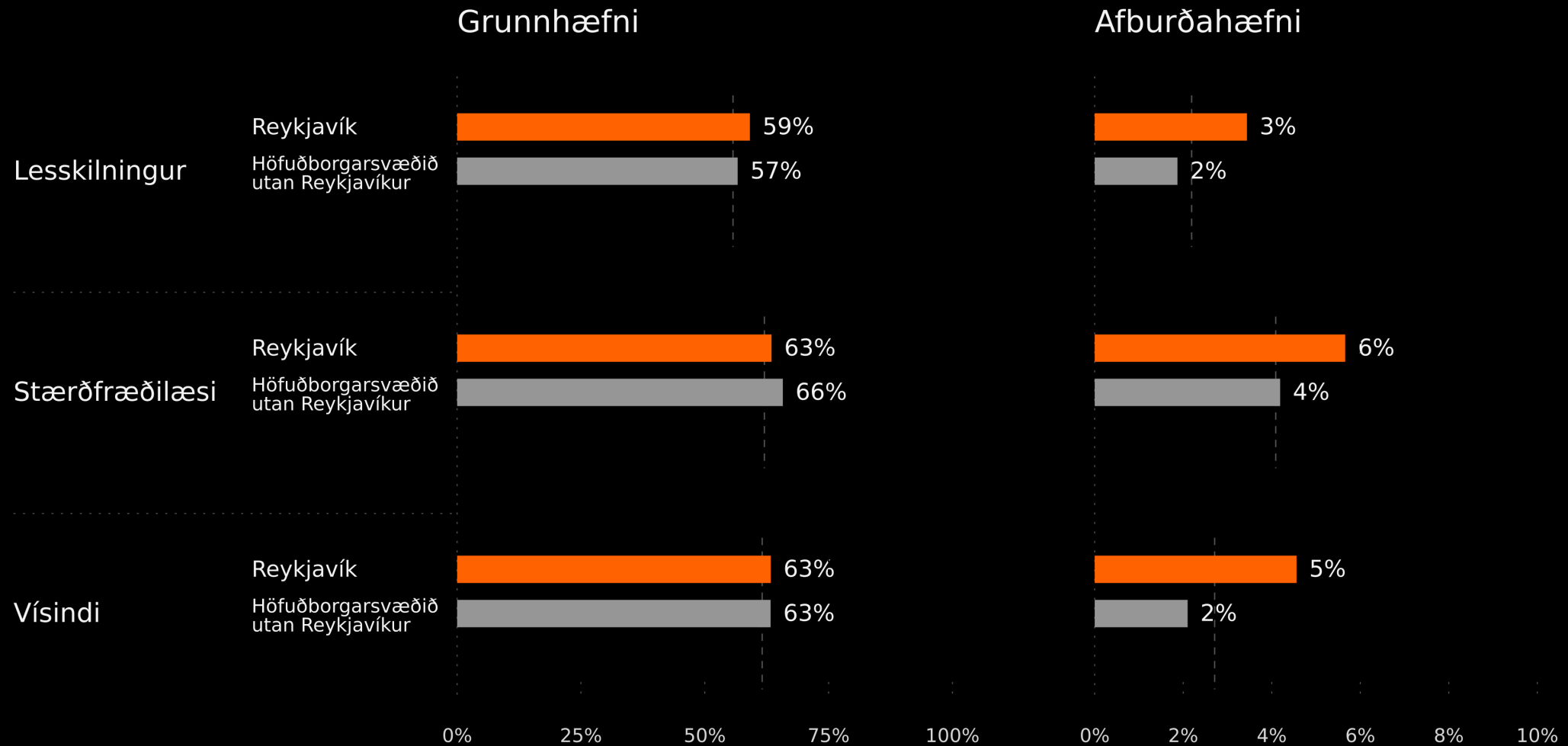
Grunn- og afburðahæfni á Íslandi, m.v. OECD og N-lönd

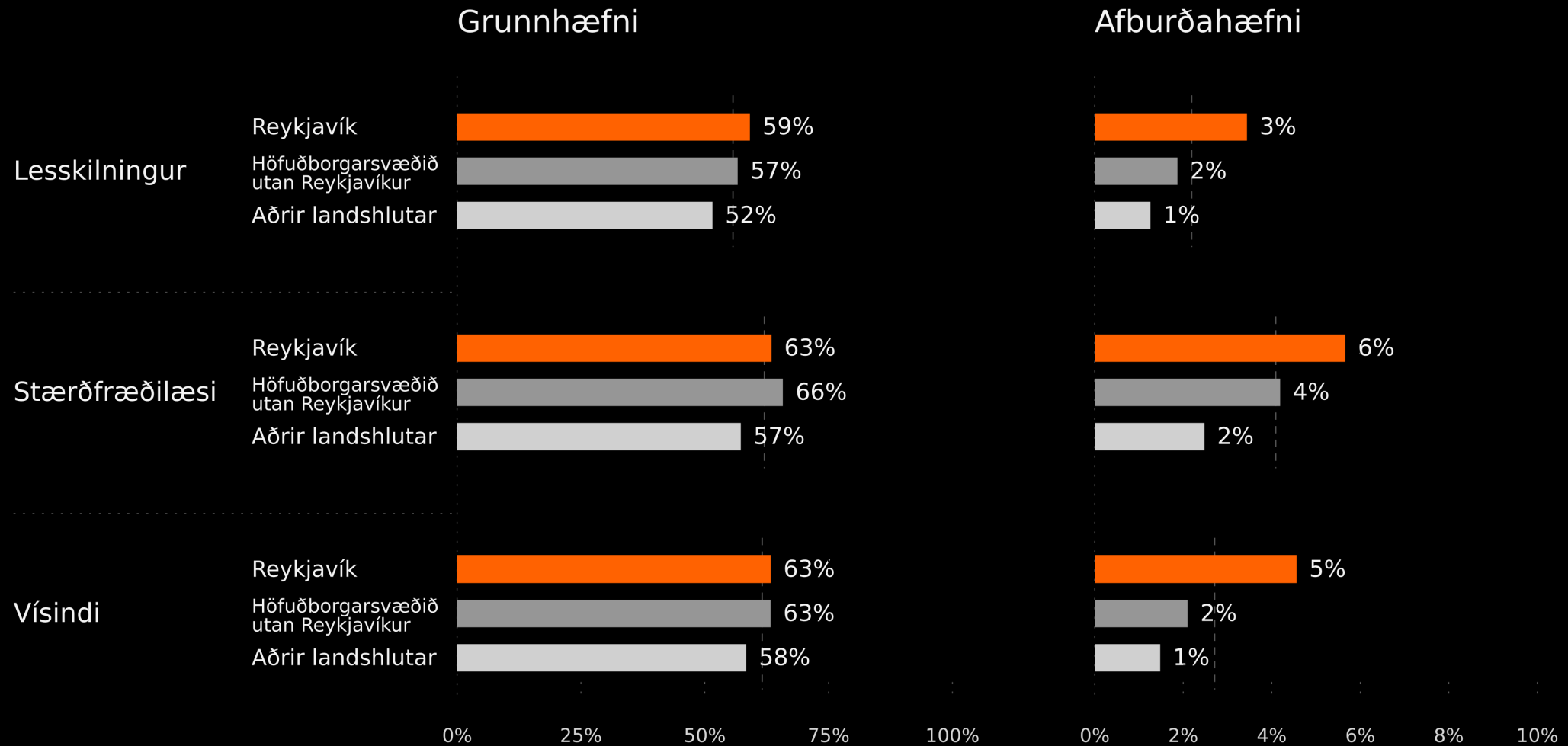
Grunn- og afburðahæfni eftir landsvæðum

Grunn- og afburðahæfni eftir landsvæðum

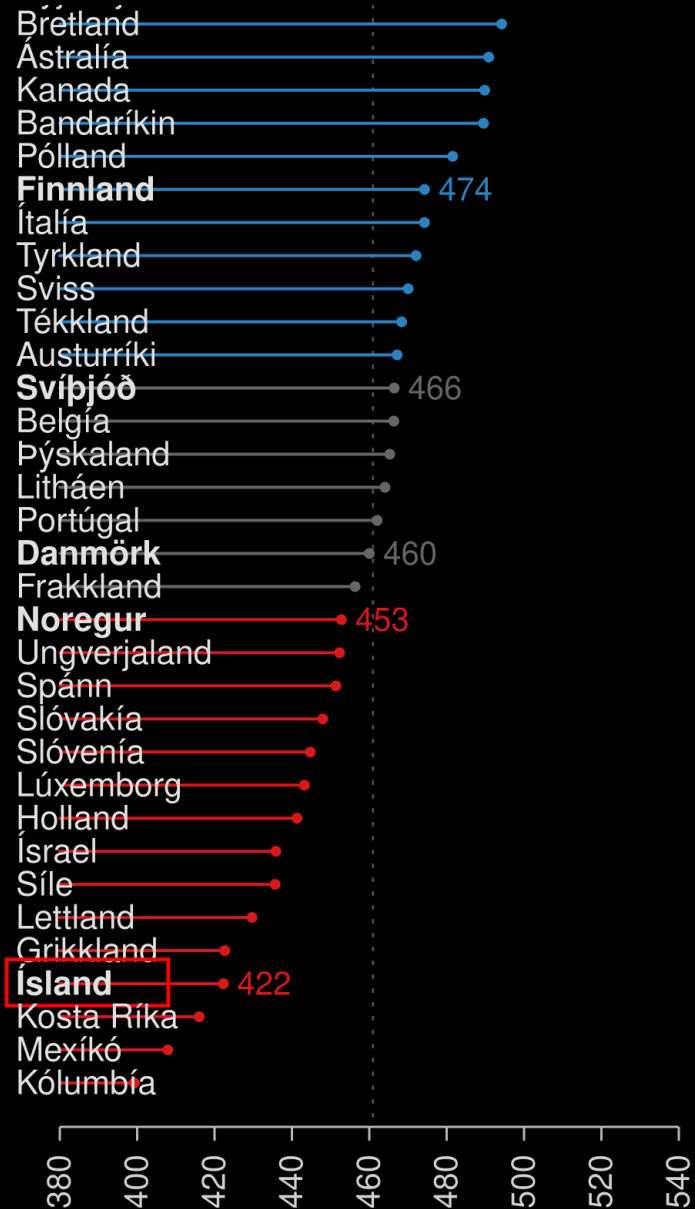

Grunn- og afburðahæfni eftir landsvæðum

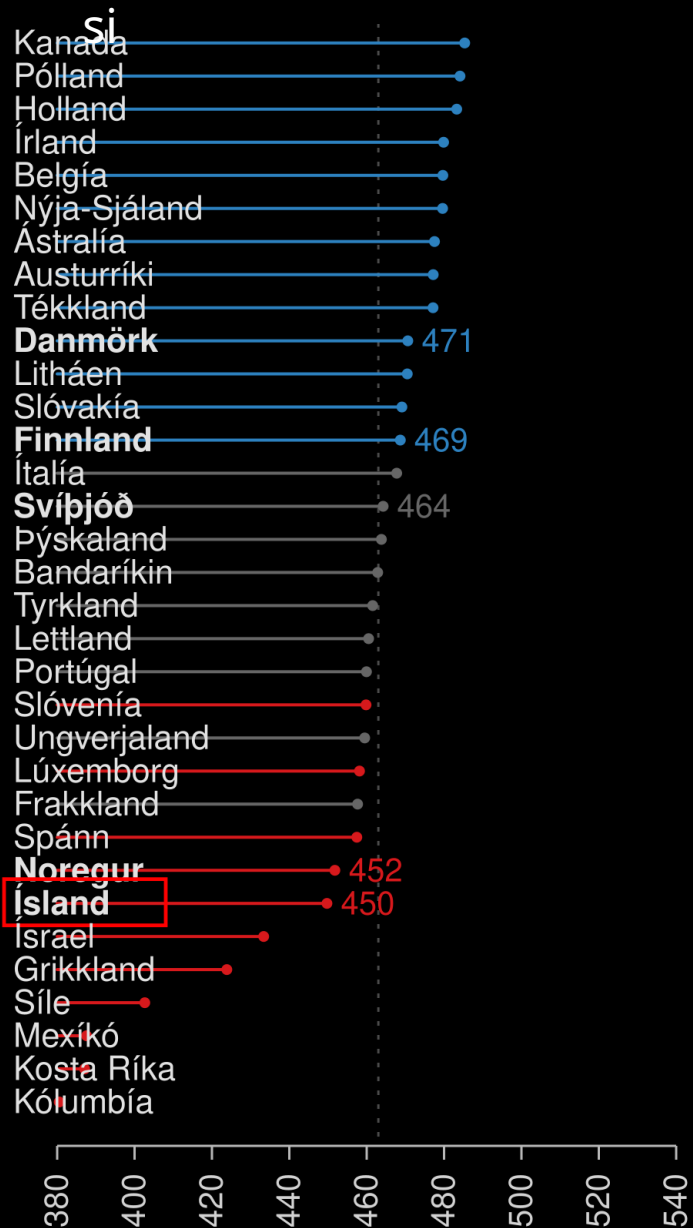

Niðurstöður PISA 2025 – meðalstig OECD-ríkja

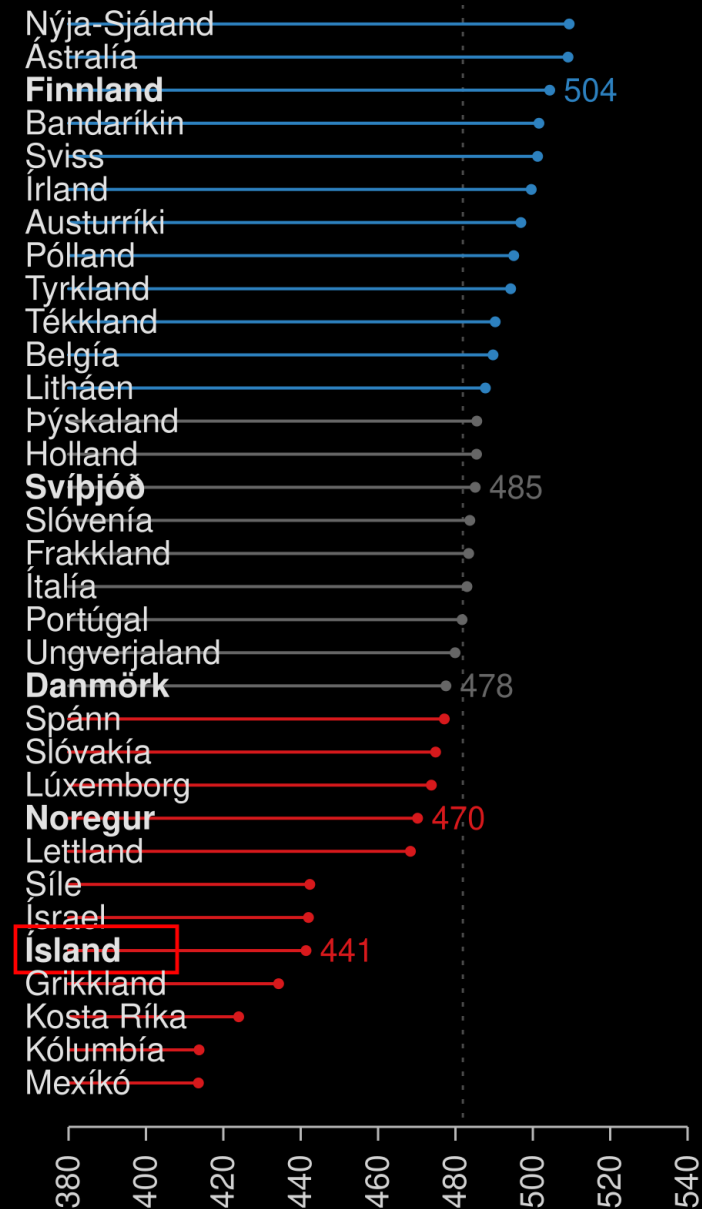
Lesskilningur

Stærðfræðilæ

Vísindi

Þróun frammistöðu frá síðustu fyrirlögn (2022)

Þróun frammistöðu frá 2022

Vísindi

Meirihluti OECD-ríkja
stóð í stað í vísindum

Meðaltal OECD	-3
---------------	----

Danmörk	-16
Svíþjóð	-8
Noregur	-8
Finnland	-7
Ísland	-6

Stærðfræðilæsi

Meirihluti OECD-ríkja
lækkaði í stærðfræðilæsi

Meðaltal OECD	- 9
---------------	-----

Danmörk	-19
Noregur	-18
Svíþjóð	-17
Finnland	-15
Ísland	-9

Lesskilningur

Meirihluti OECD-ríkja
lækkaði í lesskilningi

Meðaltal OECD	- 14
---------------	------

Danmörk	-29
Svíþjóð	-24
Noregur	-21
Finnland	-16
Ísland	-14

Þróun frammistöðu frá 2022

Vísindi

Meirihluti OECD-rikja
stöð í stað í vísindum

Meðaltal OECD	-3
---------------	----

Danmörk	-16
Svíþjóð	-8
Noregur	-8
Finnland	-7
Ísland	-6
Reykjavík	-10
Höfuðb. utan RVK	-8
Aðrir landshl.	-1

Stærðfræðilæsi

Meirihluti OECD-rikja
lækkaði í stærðfræðilæsi

Meðaltal OECD	- 9
---------------	-----

Danmörk	-19
Noregur	-18
Svíþjóð	-17
Finnland	-15
Ísland	-9
Reykjavík	-14
Höfuðb. utan RVK	-11
Aðrir landshl.	-5

Lesskilningur

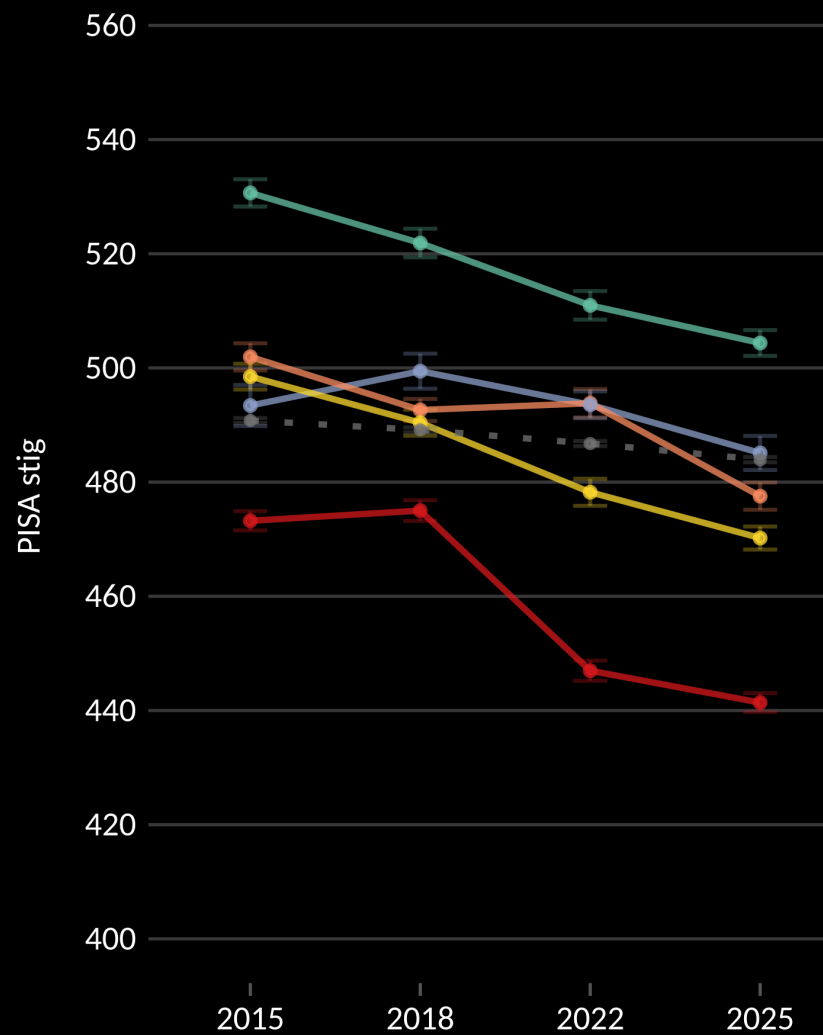
Meirihluti OECD-rikja
lækkaði í lesskilningi

Meðaltal OECD	- 14
---------------	------

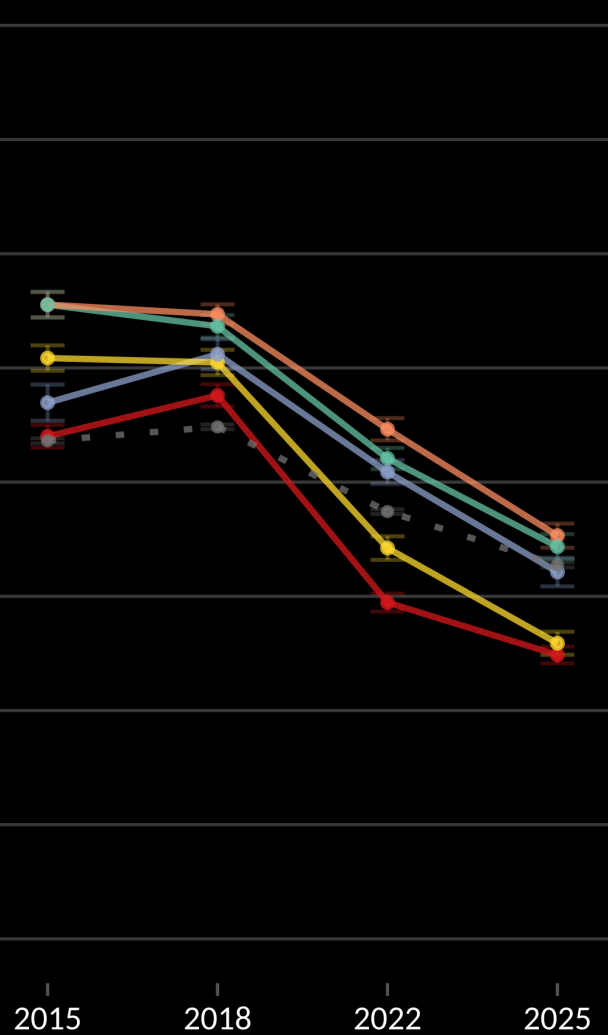
Danmörk	-29
Svíþjóð	-24
Noregur	-21
Finnland	-16
Ísland	-14
Reykjavík	-18
Höfuðb. utan RVK	-18
Aðrir landshl.	-7

Þróun yfir síðasta áratug

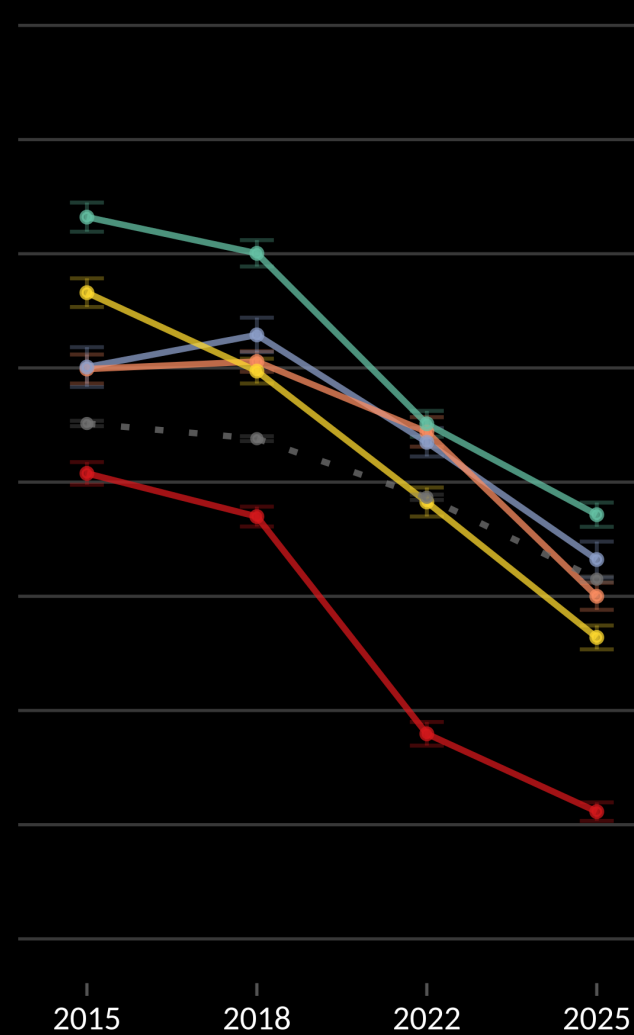
Vísindi

Stærðfræðilæsi

Lesskilningur

Finnland

Svíþjóð

Danmörk

Noregur

Ísland

Meðaltal OECD-35

Þróun frammistöðu á sviðum PISA eftir landshlutum

Vísindi

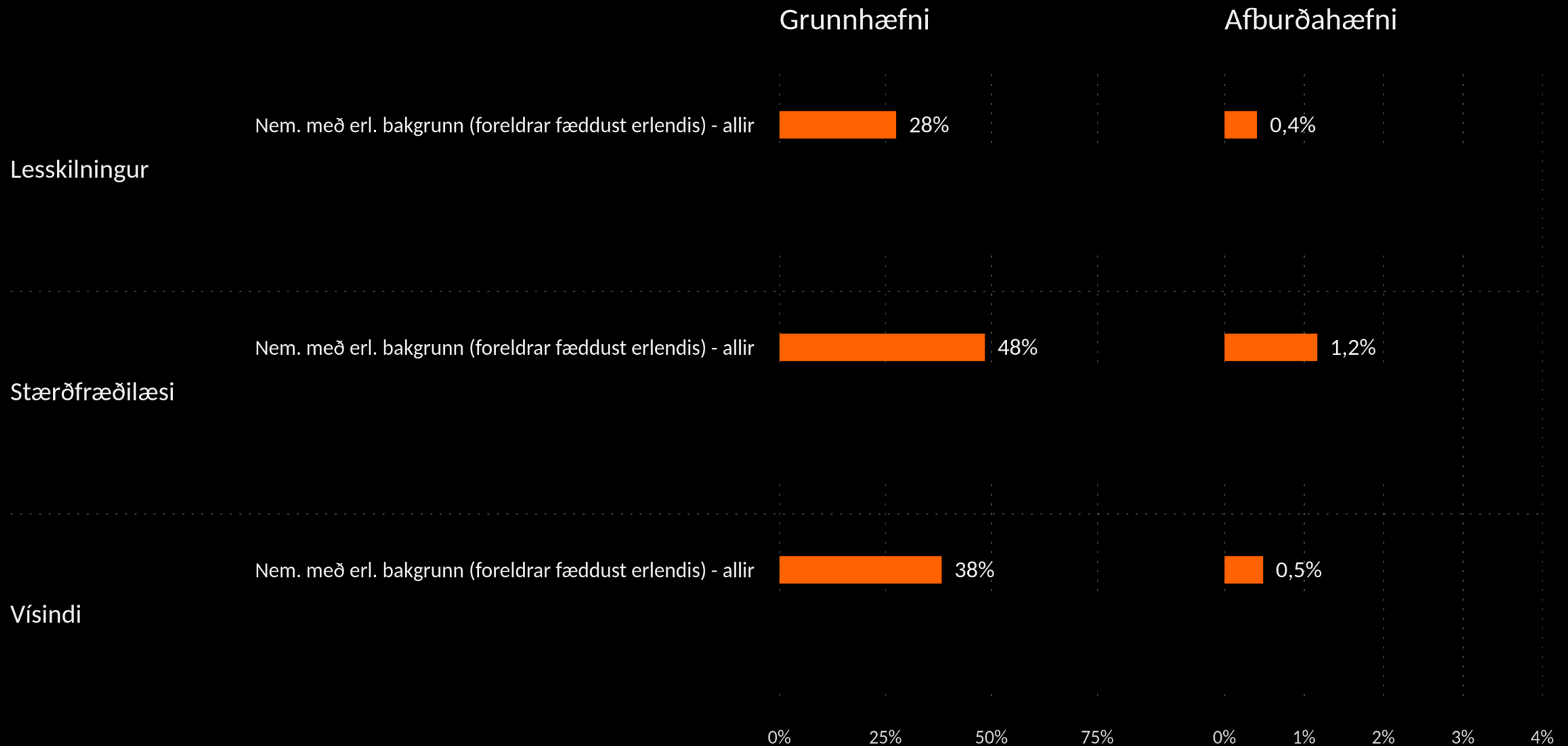
Stærðfræðilæsi

Lesskilningur

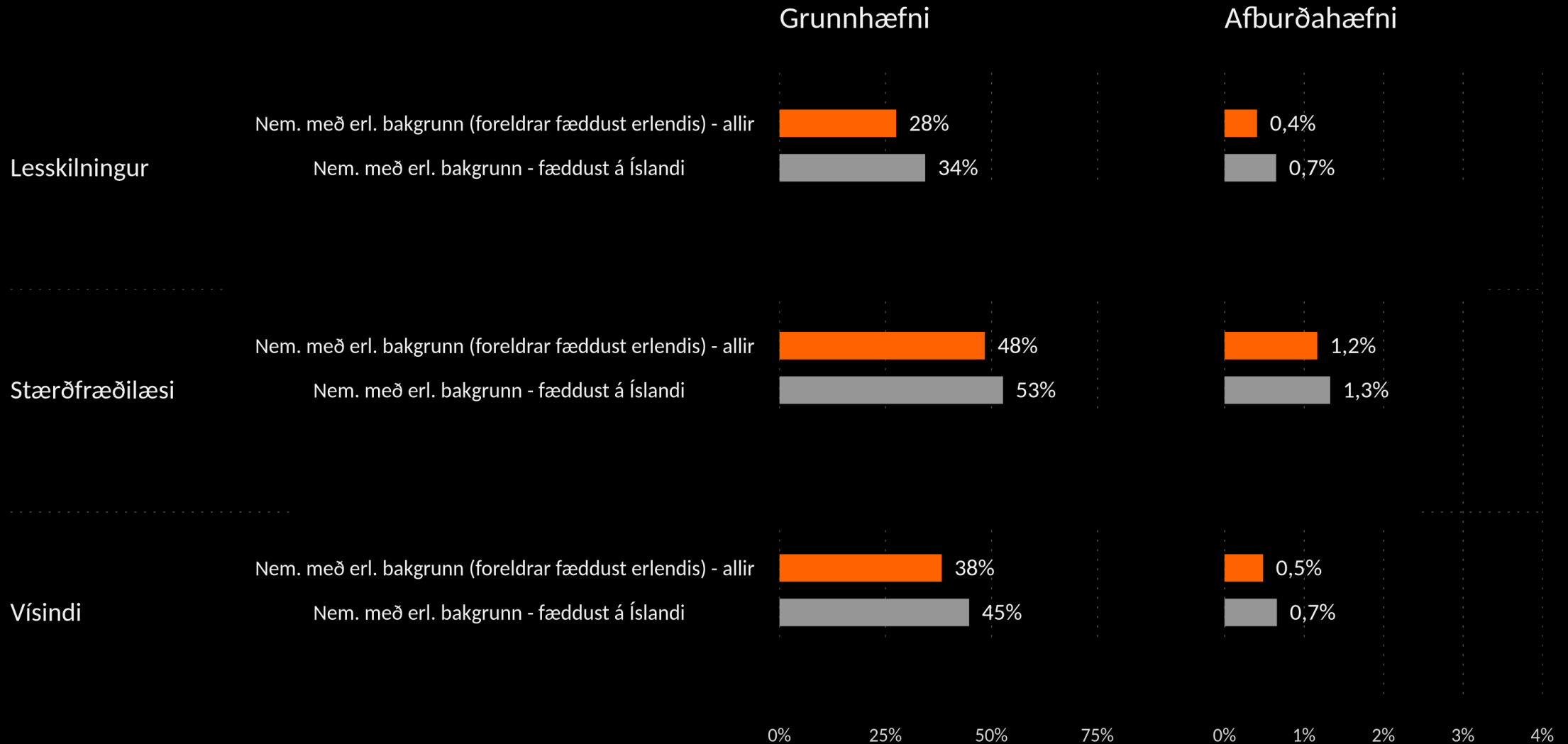

Bakgrunnur nemenda og frammistaða

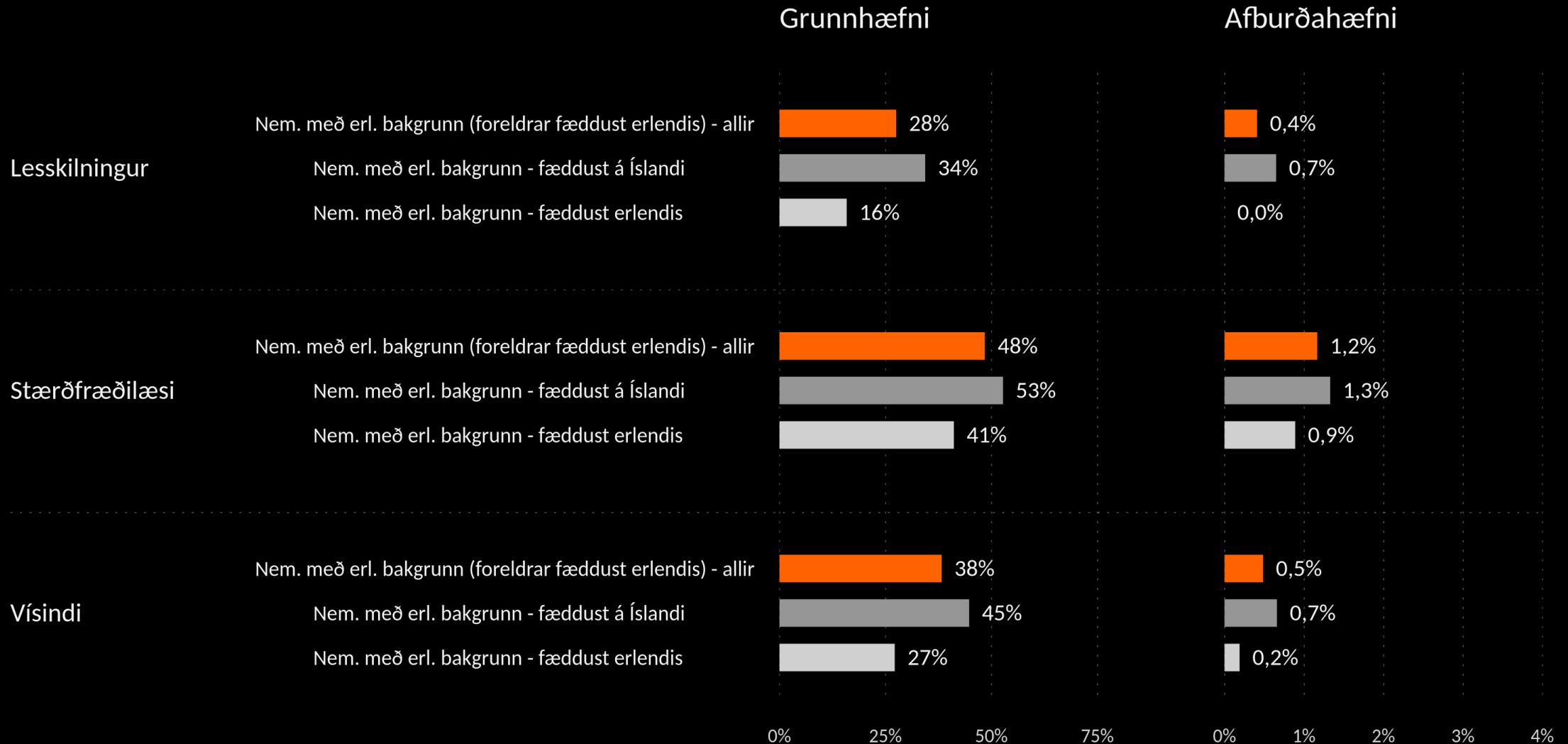
Grunn- og afburðahæfni eftir bakgrunni

Grunn- og afburðahæfni eftir bakgrunni

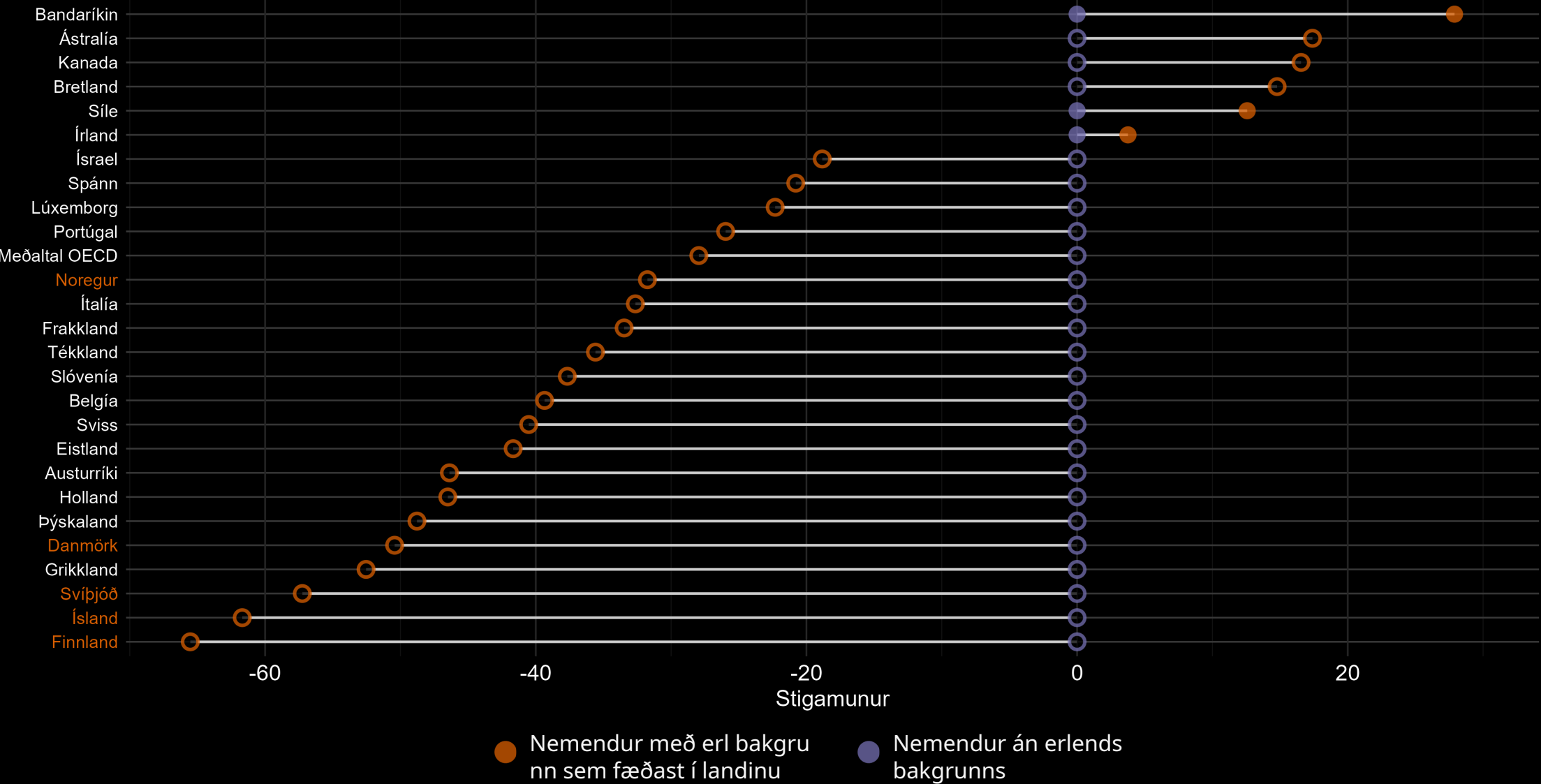

Grunn- og afburðahæfni eftir bakgrunni

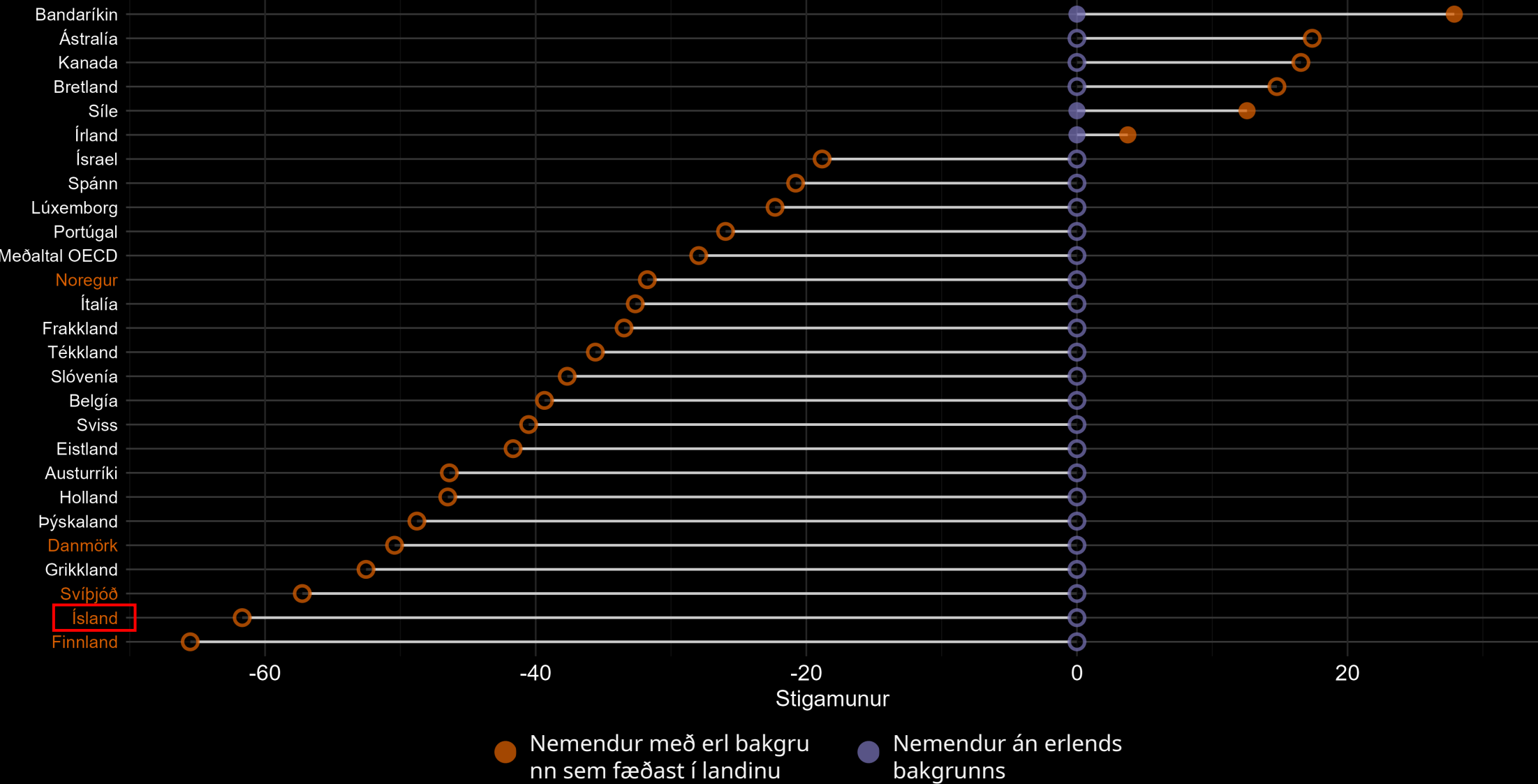
Nemendur með erlendan bakgrunn sem **fæðast í landinu** – stigamunur í lesskilningi

Stigamunur m.v. nemendur sem hafa engan erlendan bakgrunn (0). Holir punktar tákna marktækan mun.

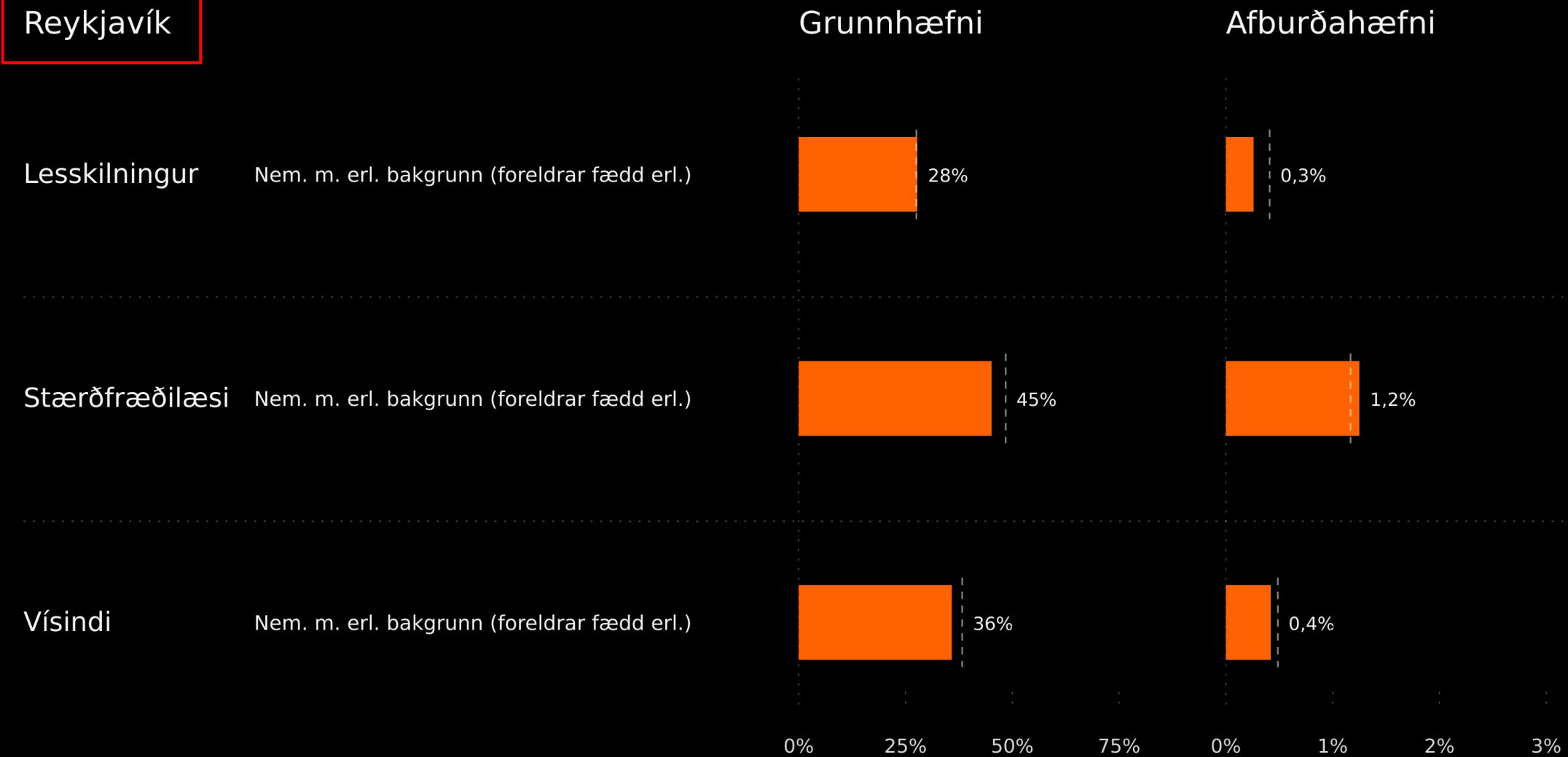
Nemendur með erlendan bakgrunn sem **fæðast í landinu** – stigamunur í lesskilningi

Stigamunur m.v. nemendur sem hafa engan erlendan bakgrunn (0). Holir punktar tákna marktækan mun.

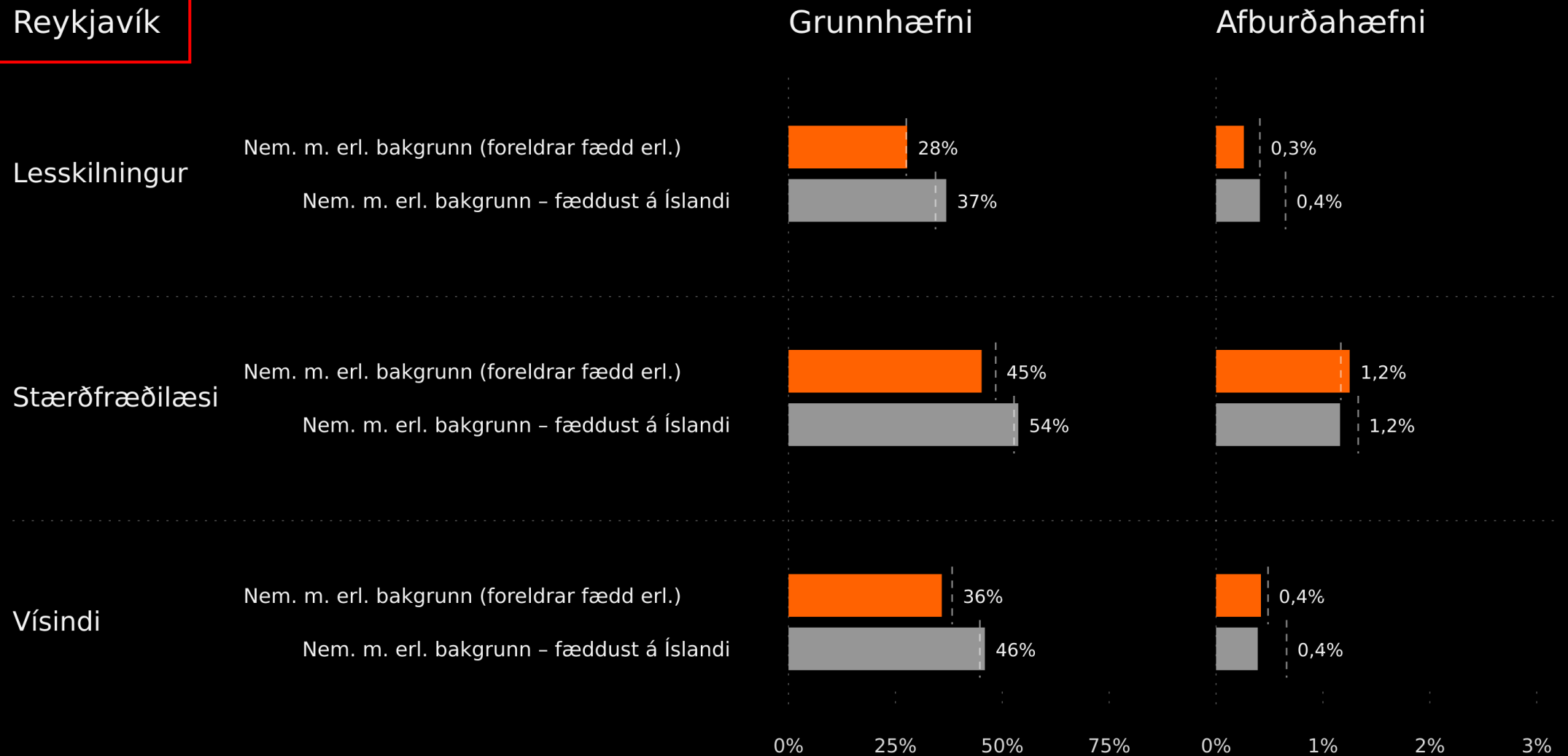
Grunn- og afburðahæfni eftir bakgrunni

Reykjavík

Grunn- og afburðahæfni eftir bakgrunni

Reykjavík

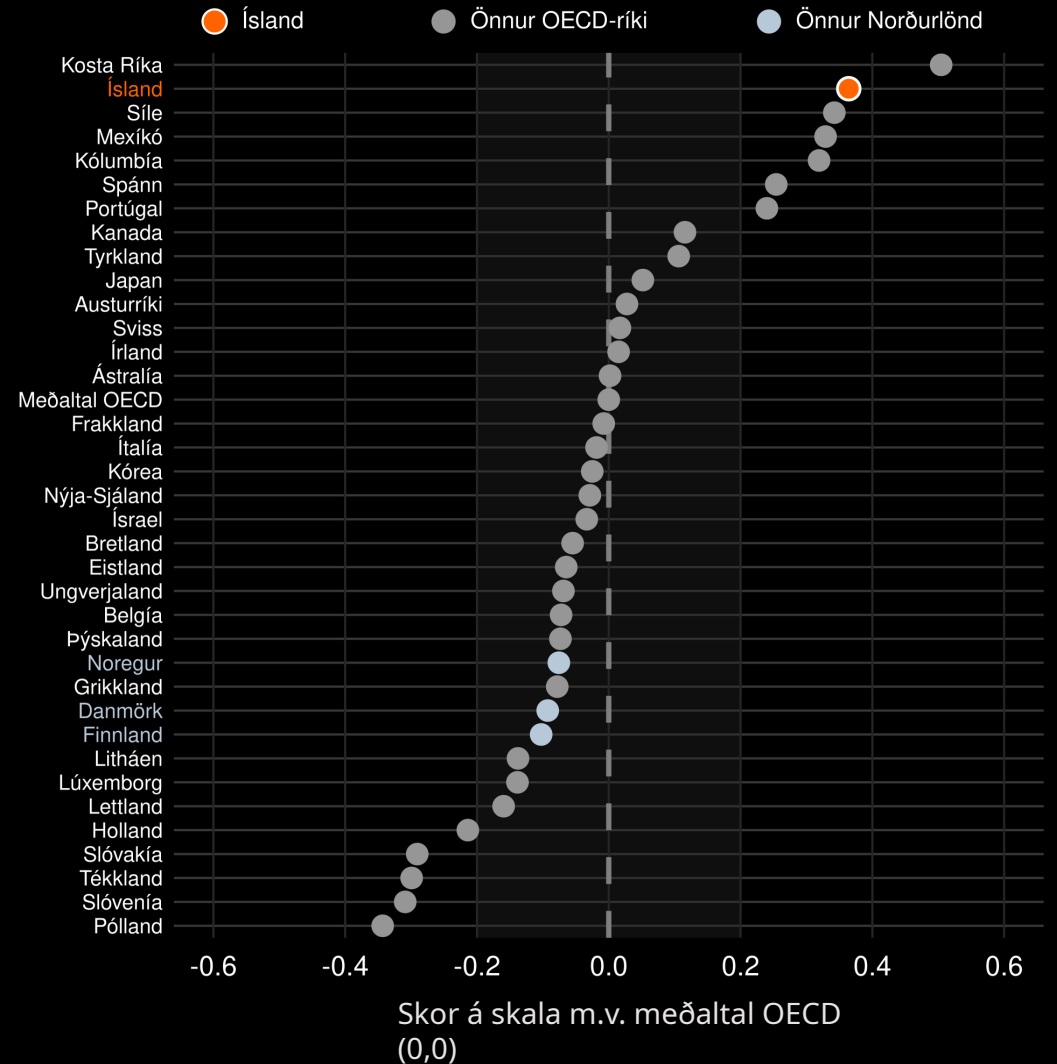
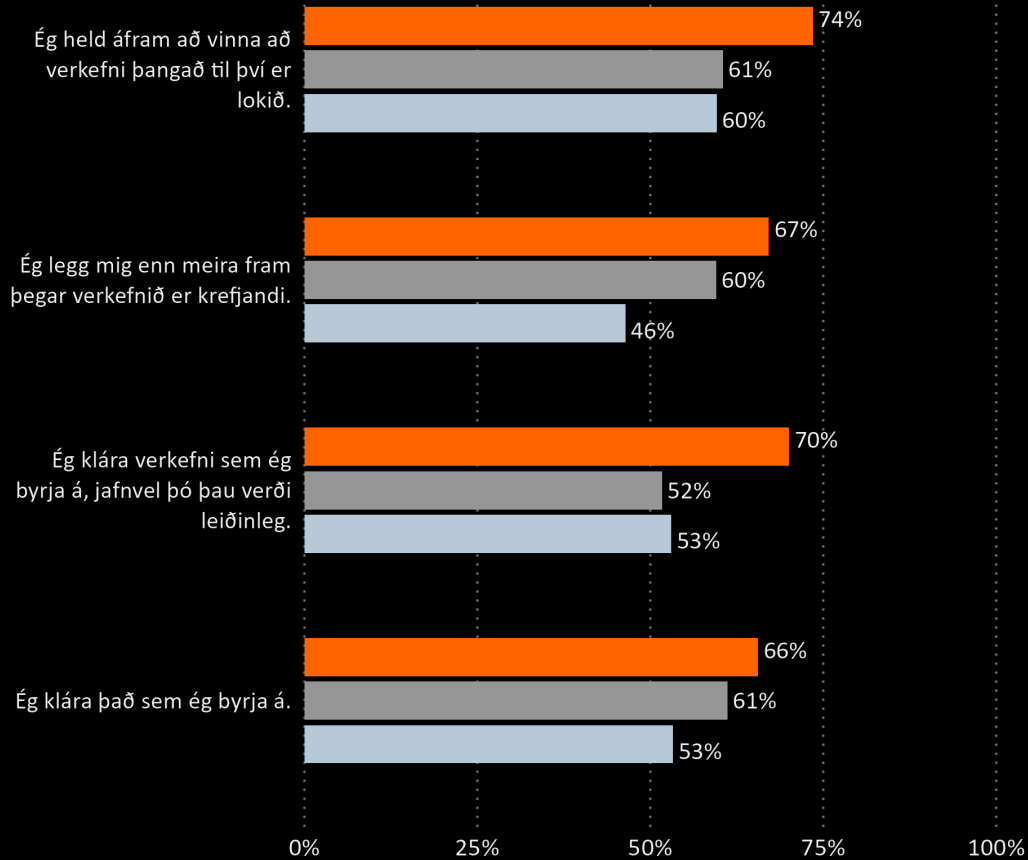
Brotalína sýnir landsmeðaltal viðkomandi hóps

Upplifun af skóla, viðhorf og námshegðun

Prautseigja nemenda

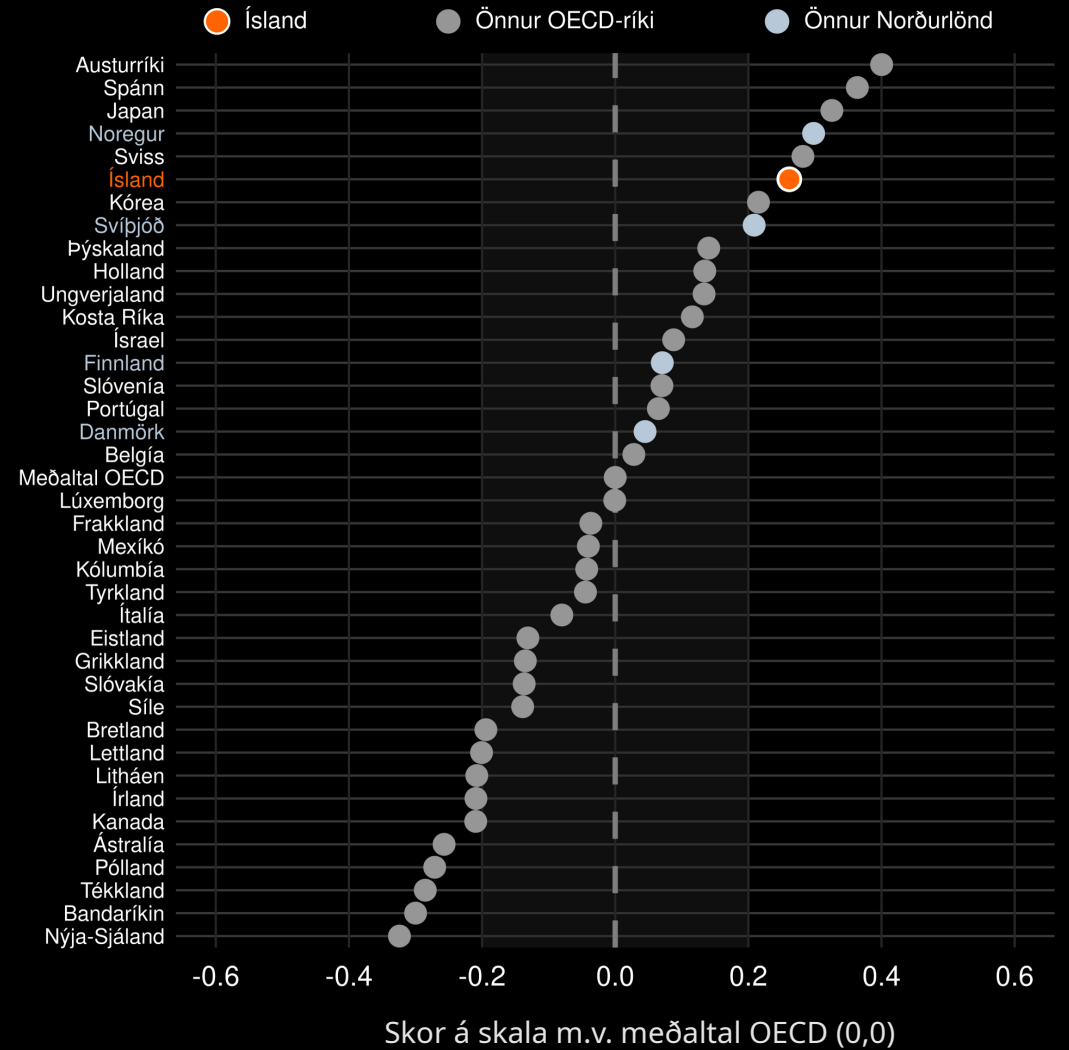
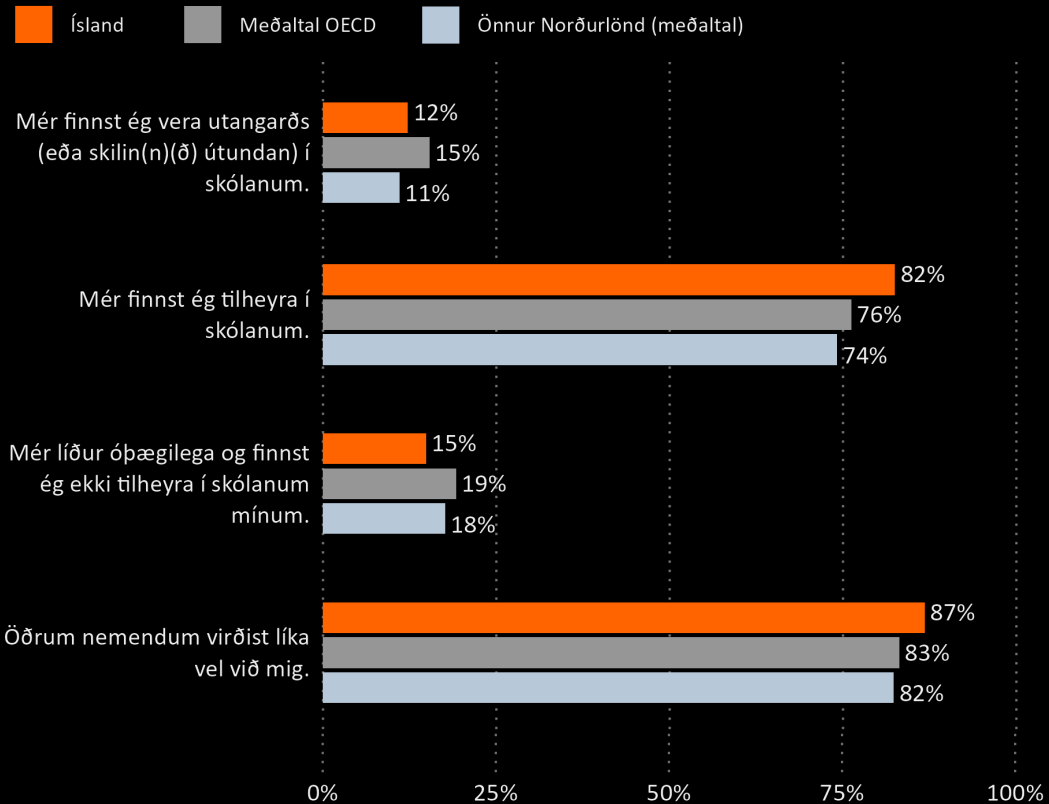
Hlutfall nemenda sem voru **sammála** eða **mjög sammála**

Ísland Meðaltal OECD Önnur Norðurlönd (meðaltal)

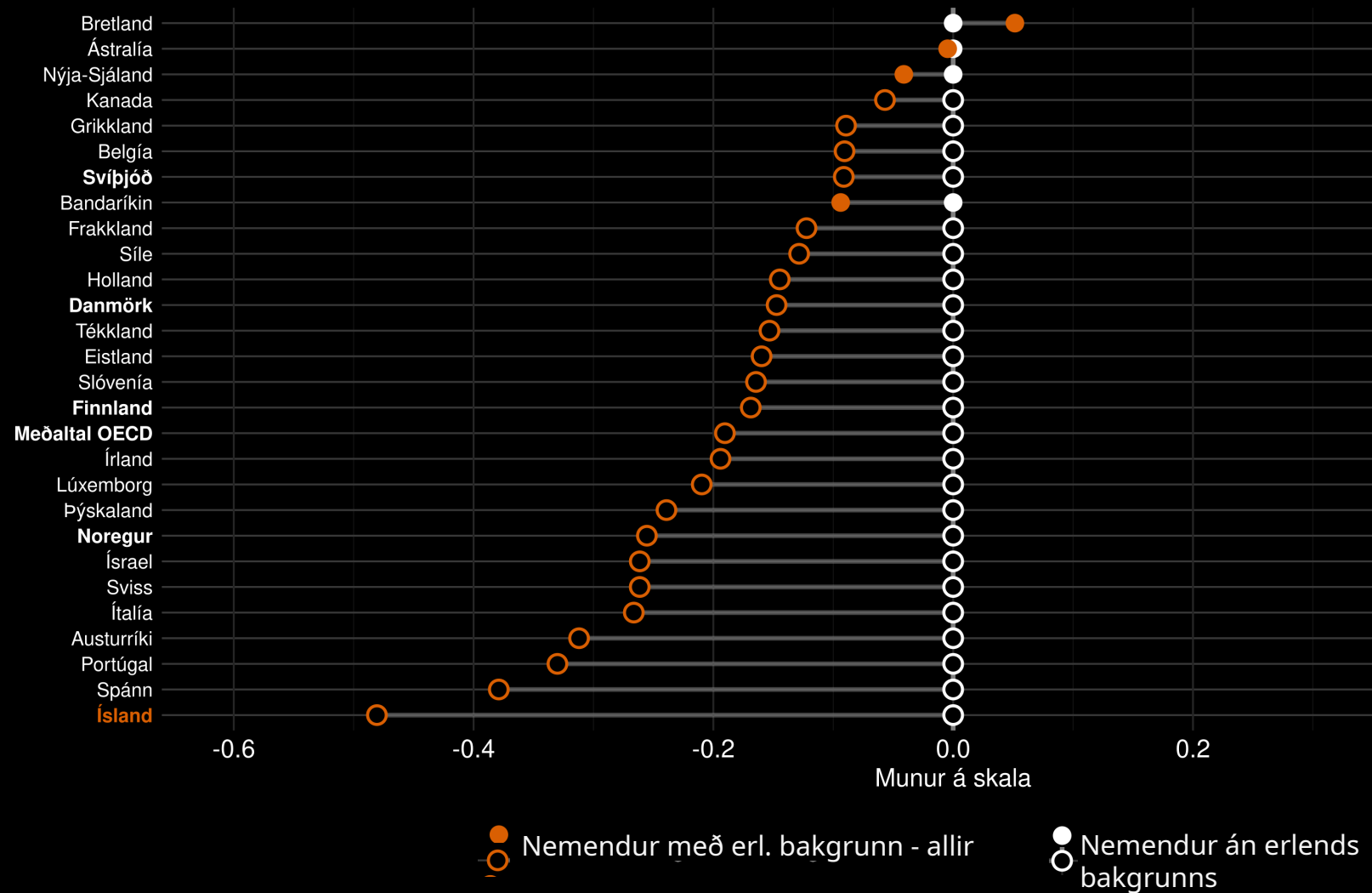
Félagsleg tengsl í skóla (fullgildi)

Hlutfall nemenda sem voru **sammála eða mjög sammála**

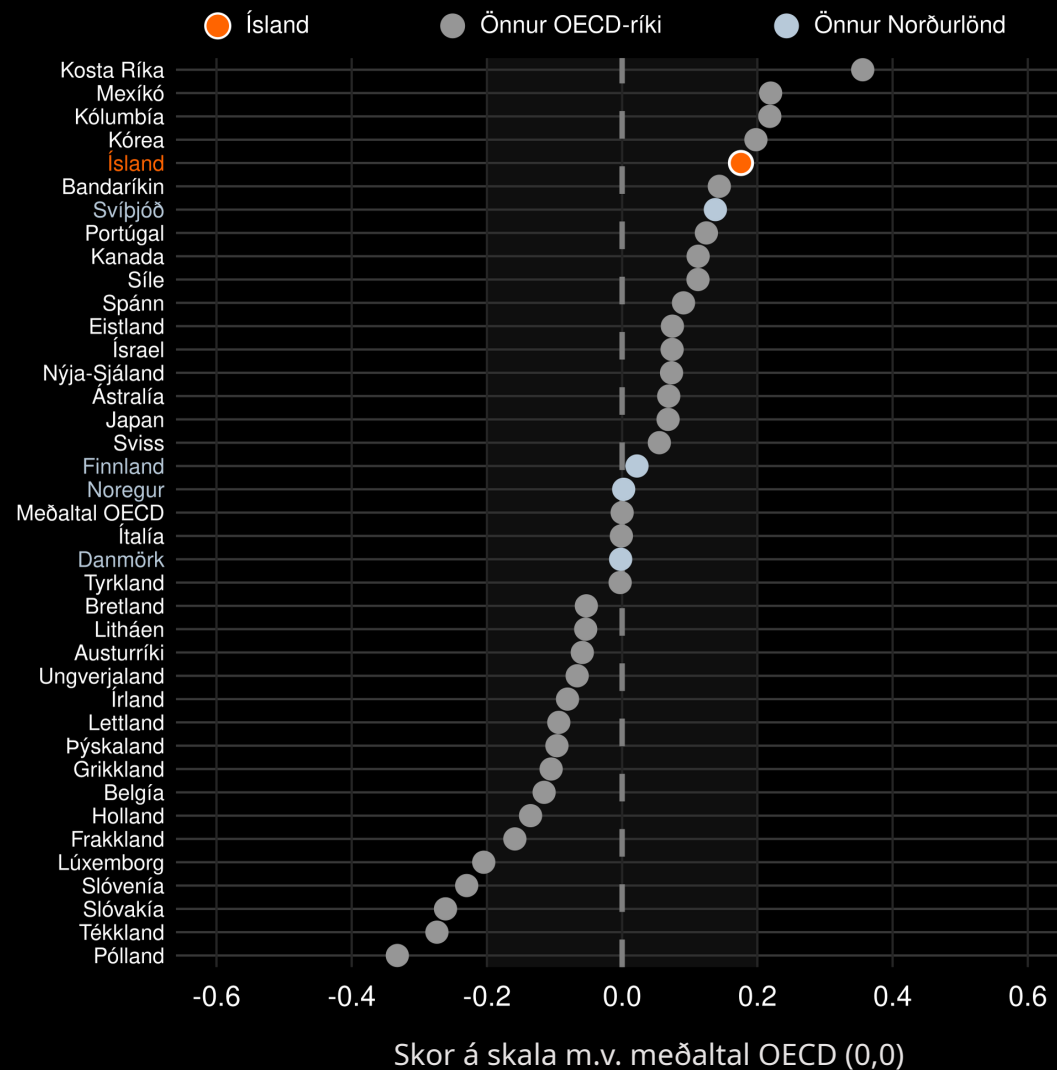
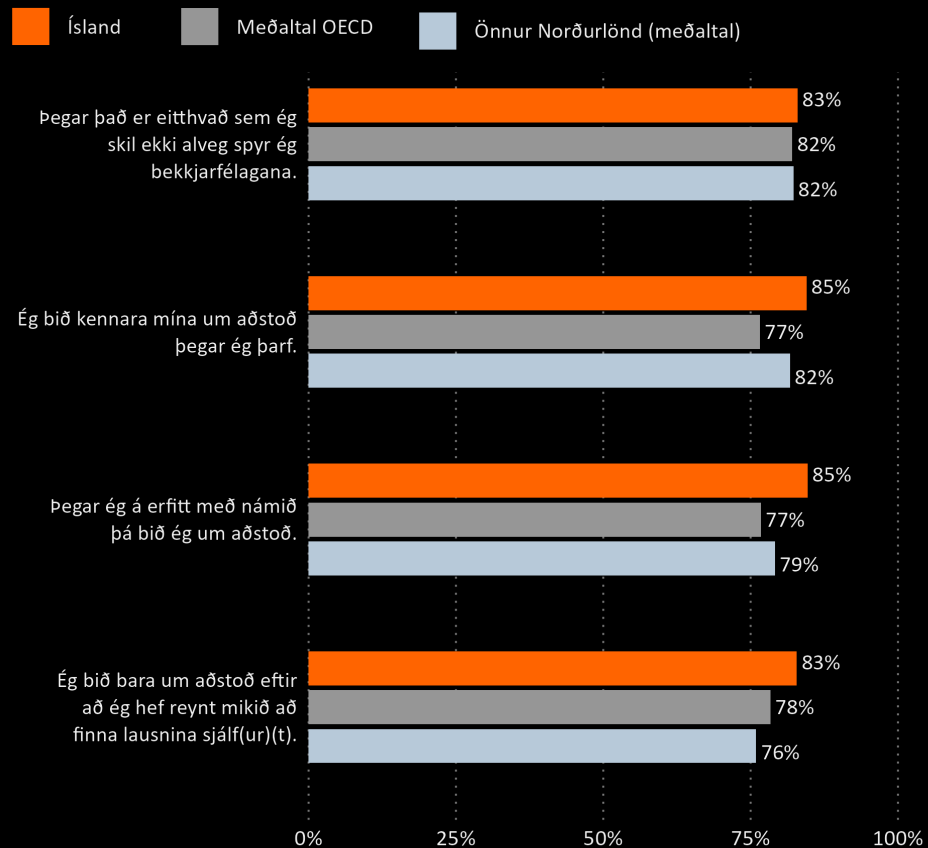
Félagsleg tengsl í skóla – munur á nemendum með erl. bakgrunn

Munur á skala miðað við nemendur sem hafa ekki erlendan bakgrunn (0). Holir punktar tákna marktækan mun.

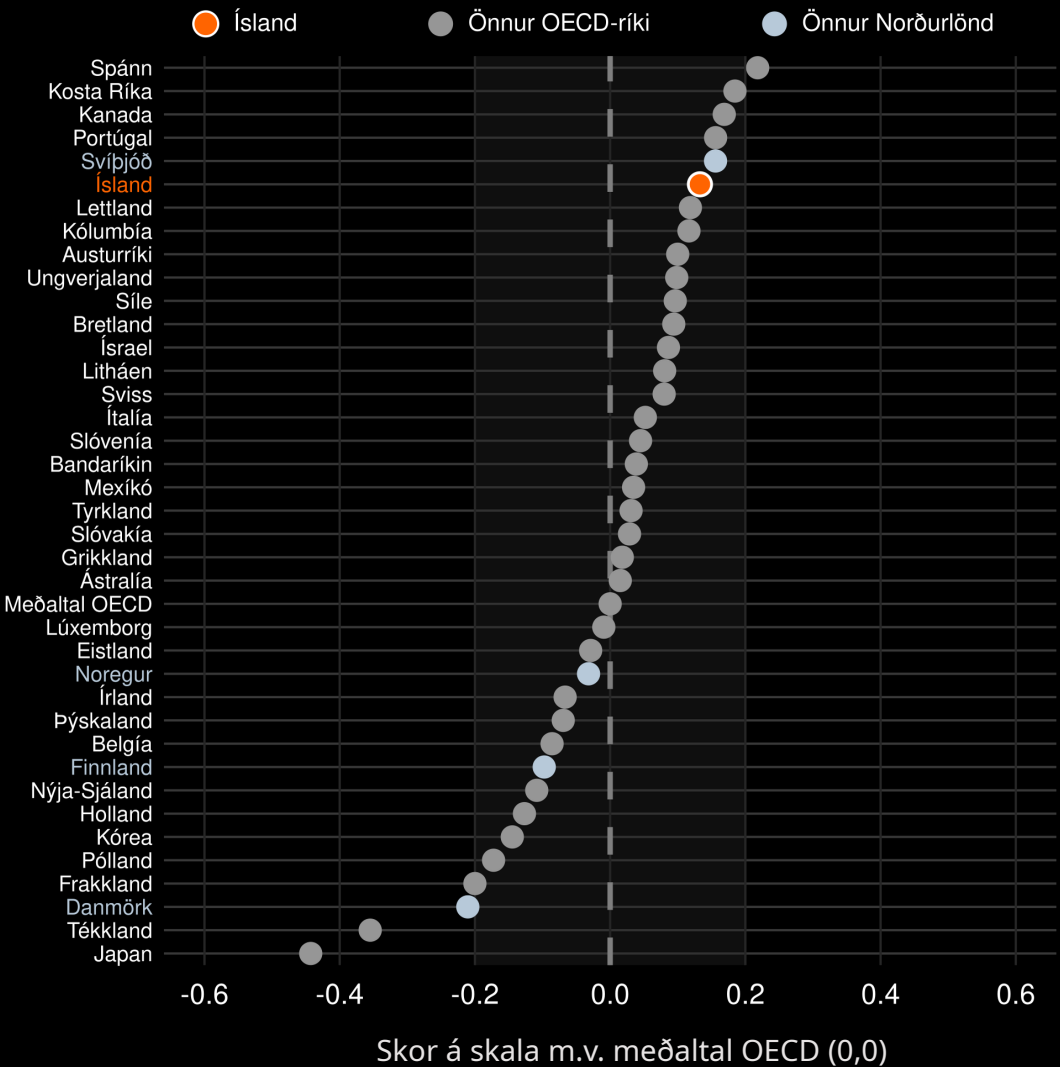
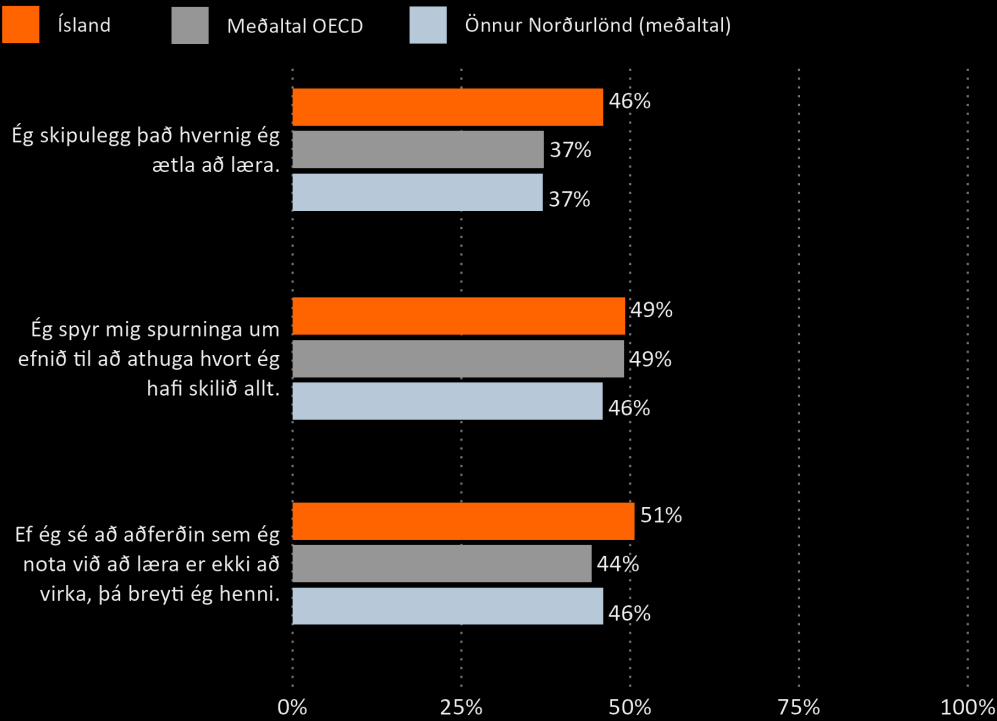
Sjálfsstjórn í námi

Hlutfall nemenda sem voru **sammála** eða **mjög sammála**

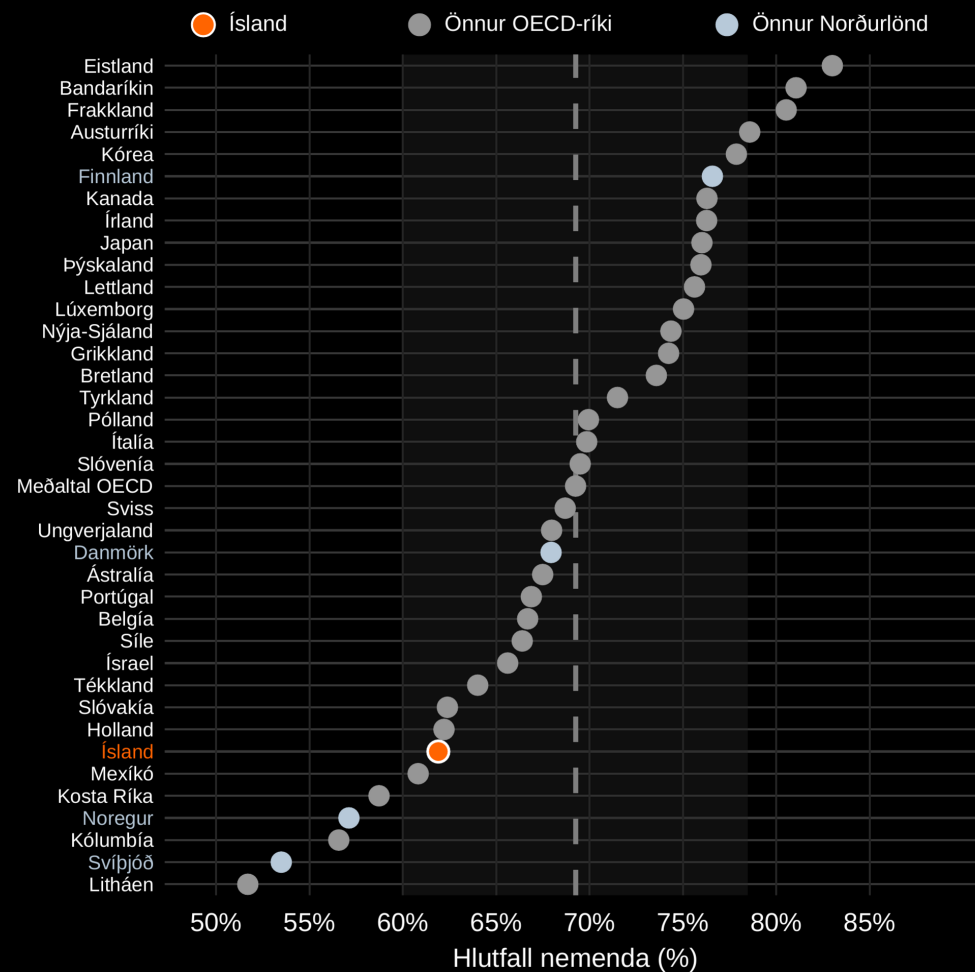
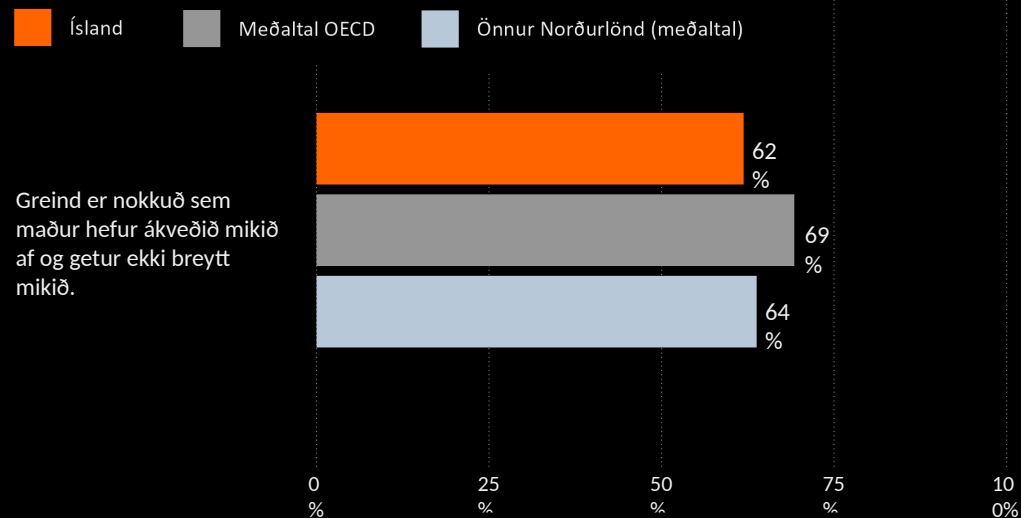
Markmiðasetning

Hlutfall nemenda sem sögðust gera eftirfarandi **oft eða mjög of**

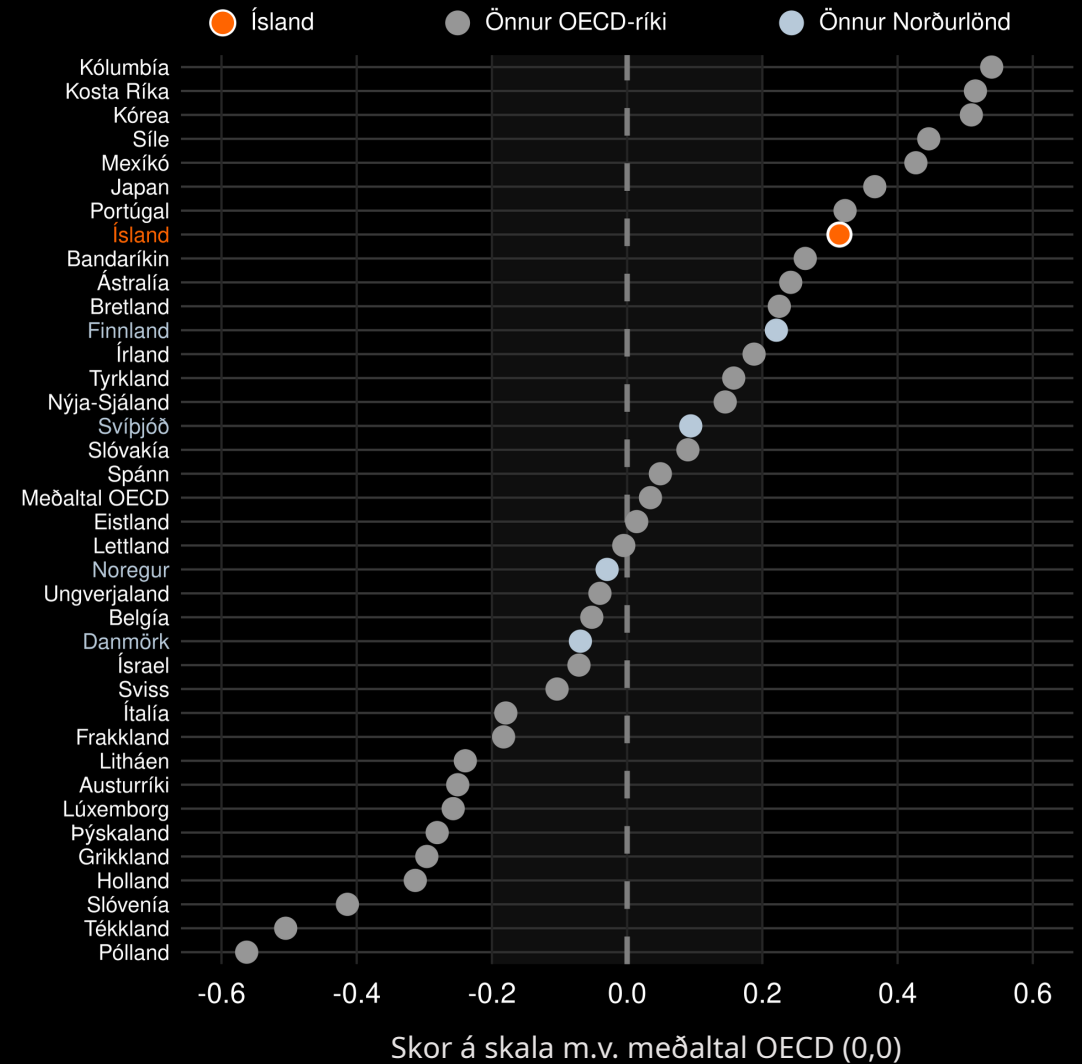
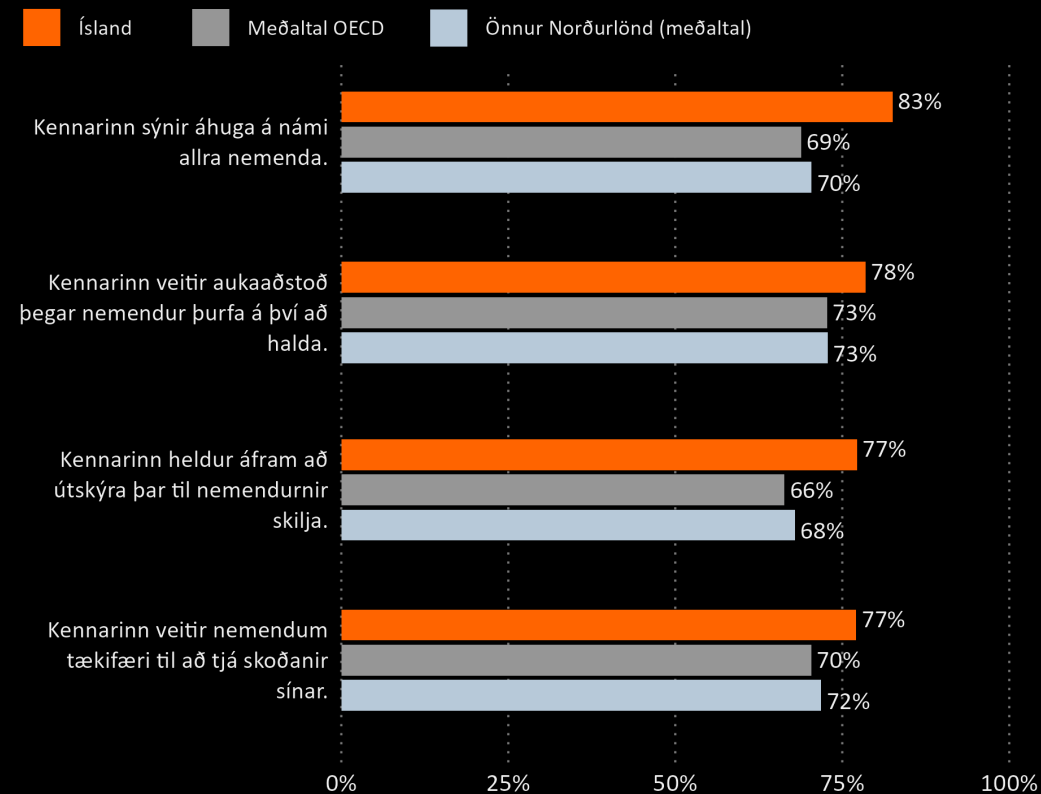
Vaxtarhugarfar

Hlutfall nemenda sem voru ósammála eða mjög ósammála

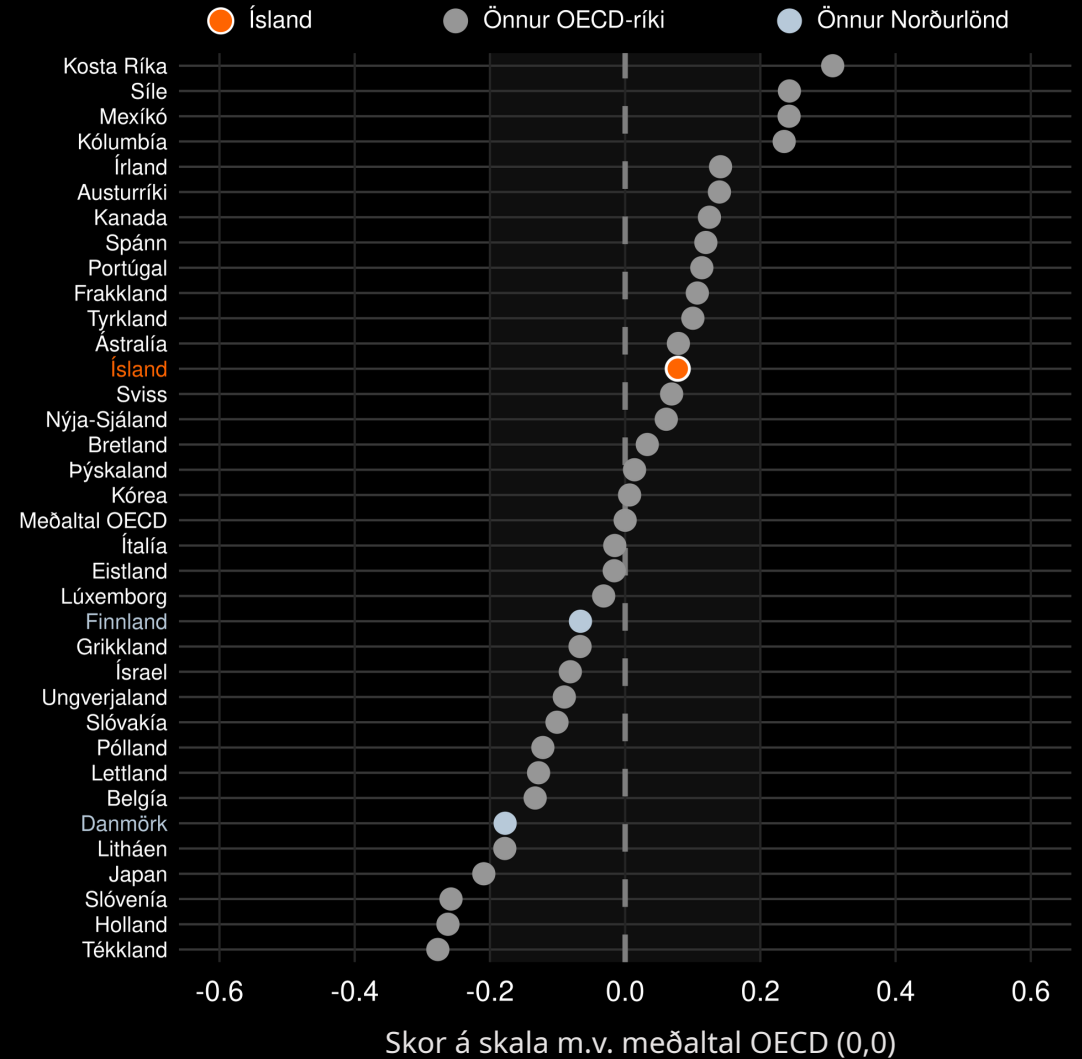
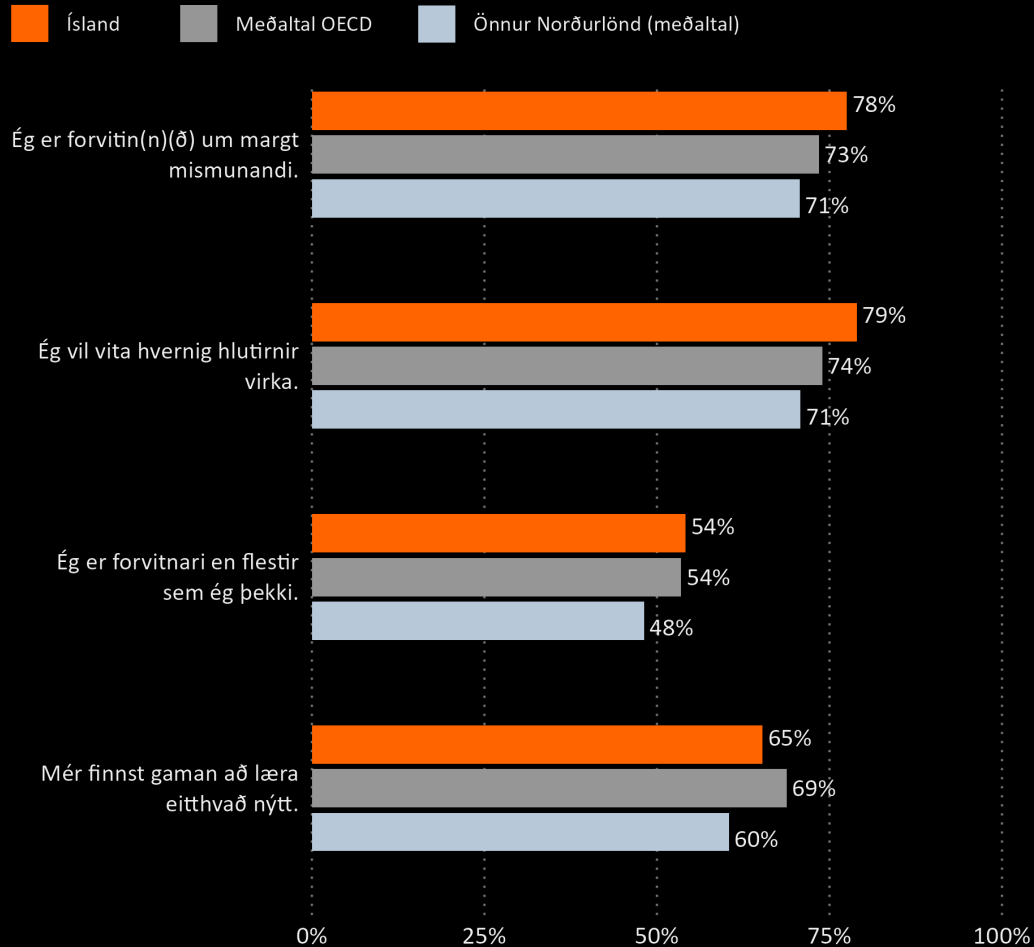
Stuðningur kennara skv. nemendum

Hlutfall nemenda sem sögðu eftirfarandi gerast í flestum eða öllum kennslutímum

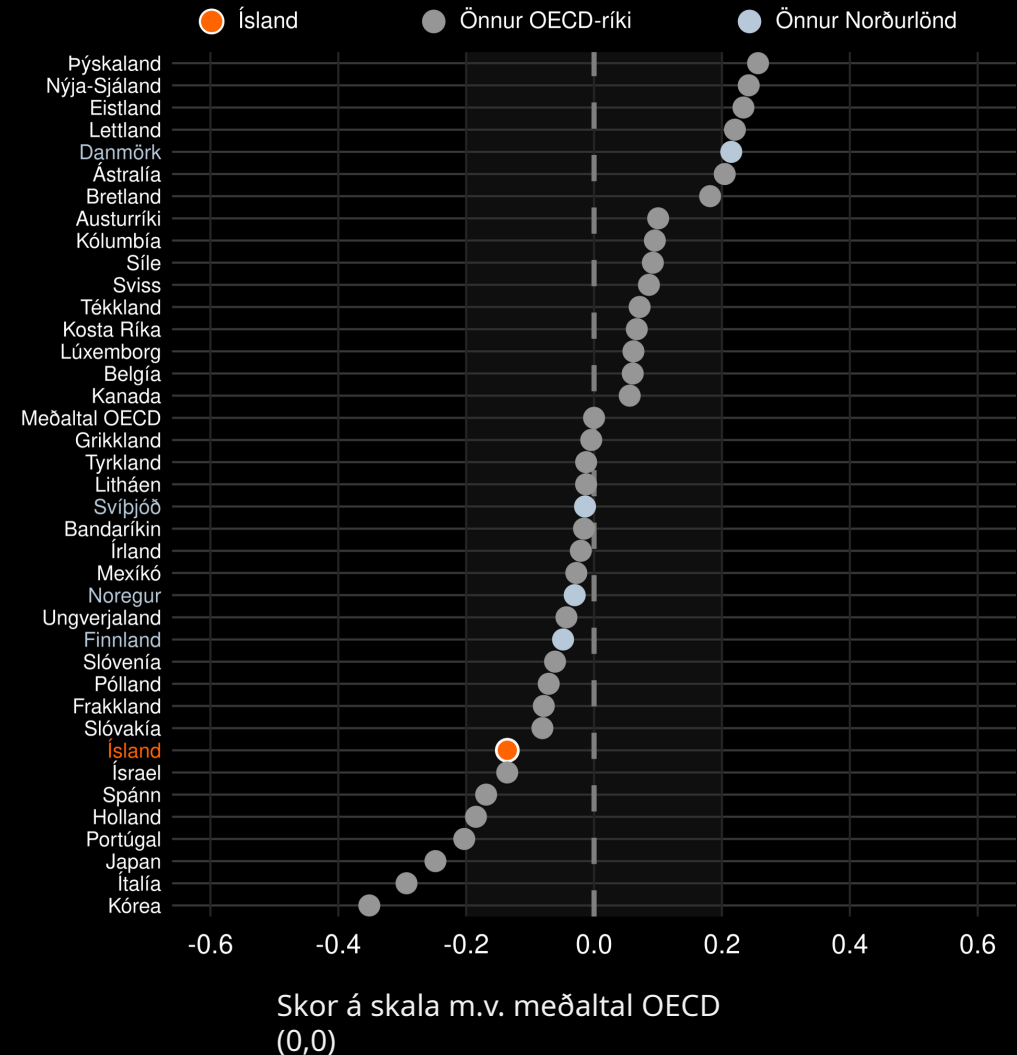
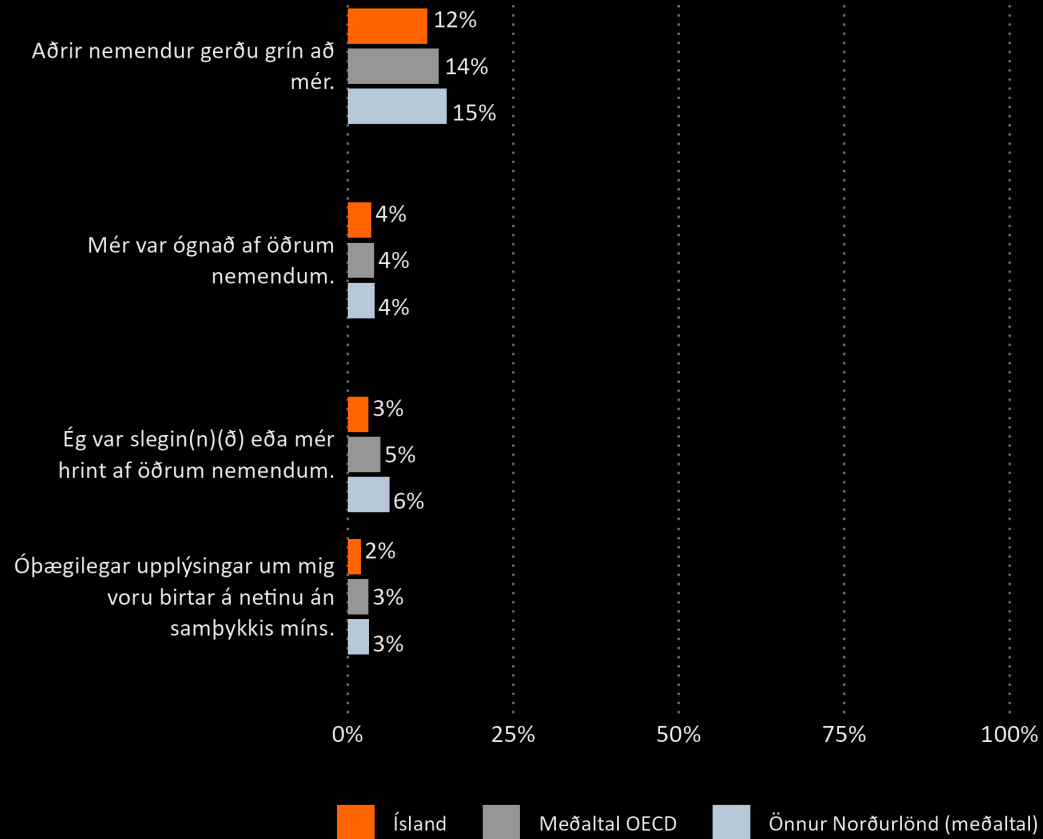
Forvitni nemenda

Hlutfall nemenda sem voru **sammála** eða **mjög sammála**

Einelti og neikvæð félagsleg reynsla

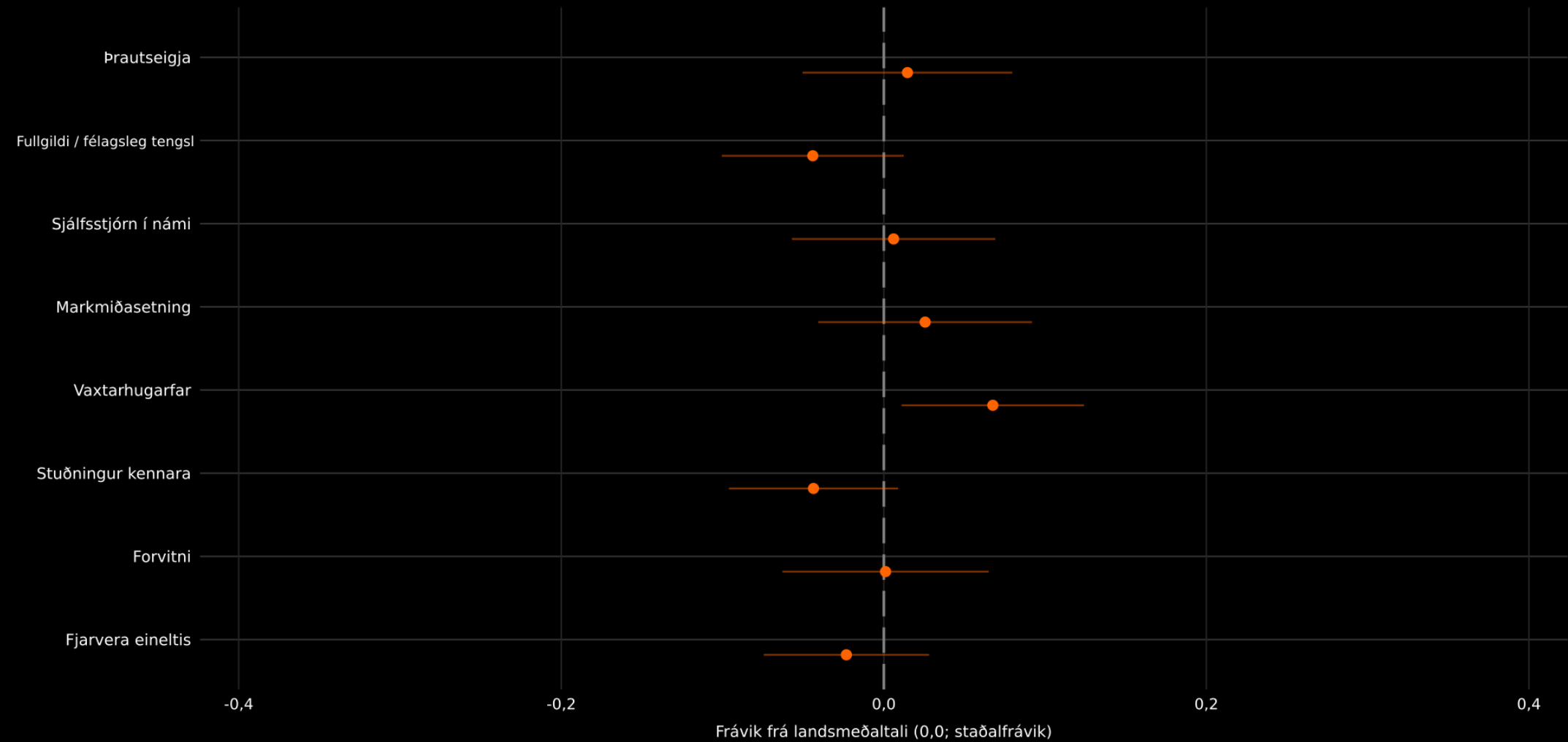
Hlutfall nemenda sem sögðu eftirfarandi koma fyrir einu sinni í mánuði eða oftar

Upplifun af skóla, viðhorf og námshegðun

Reykjavík borin saman við landsmeðaltal

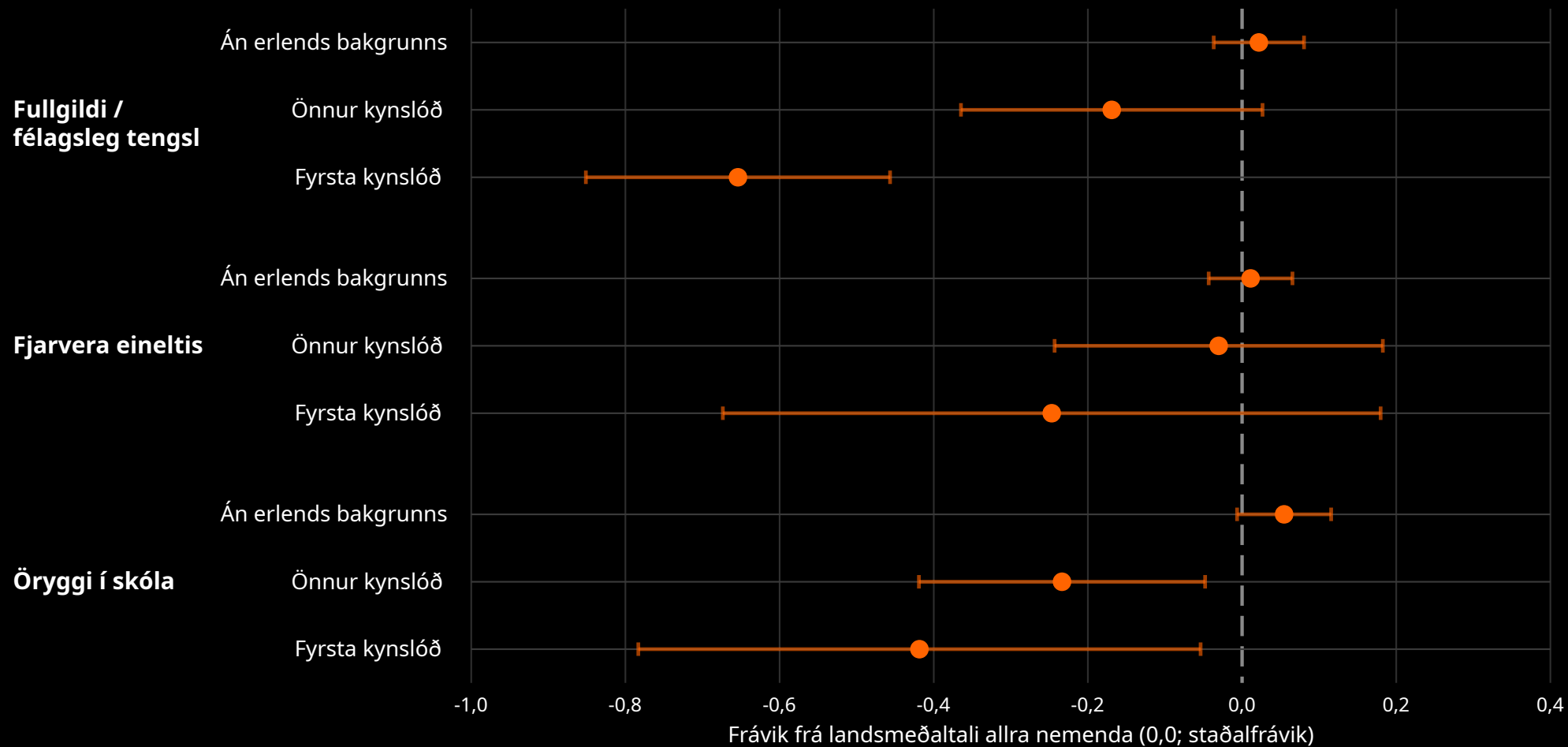
Reykjavík borin saman við landsmeðaltal

Jákvætt gildi merkir hagstæðari stöðu. Láréttar línur sýna 95% öryggisbil.

Reykjavík borin saman við landsmeðaltal

PISA 2025

